

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 427/2020

Dnro ESAVI/17241/2020

3.12.2020

ASIA

Haminan tehtaan ympäristöluvan muuttaminen ja toiminnan aloittamislupa,
Hamina

HAKIJA

BASF Oy
Tammasaarencatu 3
00180 Helsinki

Y-tunnus: 0573126-7

TOIMINTA

Hakemus koskee BASF Oy:n Haminan tehtaan toimintaa osoitteessa Kaasatamantie 6, 49460 Hamina.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
PL 110
00521 Helsinki

ASIA	1
HAKIJA	1
TOIMINTA.....	1
VIREILLETULOTIEDOT.....	4
Hakemuksen vireilletulo	4
Luvan hakemisen peruste	4
Toiminnan luvanvaraisuus	4
Toimivaltainen lupaviranomainen.....	4
ASIAN KUVAUS	4
Taustatiedot.....	4
Sijainti	4
Kaavoitus	4
Päätökset ja sopimukset.....	5
Hakemuksen mukainen toiminta	5
Hakemuksen yleiskuvaus	5
Tehtaan toiminnan yleiskuvaus	6
Raaka-aineet ja kemikaalit ja niiden varastointi	7
Polttoaineet.....	8
Energian kulutus ja käytön tehokkuus.....	8
Liikenne	9
Johtamisjärjestelmät	9
Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet.....	9
Kemikaalivuotojen hallinta	10
Kemikaalivuotojen hallinta akryylinitriilisäiliöalueella.....	11
Tulipalojen ja räjähdysten ehkäiseminen	12
Sammutusjätevesien hallinta akryylinitriilin varastointiin liittyen.....	13
Ennaltavaraautumissuunnitelma	13
Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio	13
Lähiympäristö	13
Luonnonarvot ja luonnonsuojelu	14
Pintavesien tila, päästöt ja vaikutukset.....	14
Maaperä ja pohjavesi	15
Ilmanlaatu, päästöt ja vaikutukset	17
Melu	17
Toiminnassa muodostuvat jätteet.....	18
Päästöjen ristikkäisvaikutukset.....	18
Tarkkailu	18
Paras käyttökelpoinen tekniikka	19
Vertailuasiakirjat ja BAT-päätelmät	19
Hakijan esitykset.....	28
Toiminnan aloittamista koskeva pyyntö ja esitetty vakuus.....	28
ASIAN KÄSITTELY	28
Täydennykset	28
Tiedottaminen	28
Lausunnot.....	28
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto	29
Haminan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto	29

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto	30
Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunto.....	30
Muistutukset ja mielipiteet	31
Vastine.....	31
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	32
Ympäristölupa.....	32
Ympäristöluvan muuttaminen.....	32
Lupamääräykset	32
Uudet ja muutetut lupamääräykset.....	32
Päätöksen täytäntöönpano	34
Lainvoimaisuus	34
Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta	34
PERUSTELUT	34
Ympäristöluvan ratkaisun perustelut	34
Päätelmien soveltaminen ympäristölupaharkinnassa	35
Lupamääräysten yleiset ja yksilöidyt perustelut.....	36
Täytäntöönpanoa koskevat perustelut.....	38
VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN.....	38
PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN.....	39
Päätöksen voimassaolo	39
Luvan tarkistaminen.....	39
Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen.....	39
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	39
KÄSITTELYMAKSU	39
TIEDOTTAMINEN.....	40
Päätös	40
Päätöksestä tiedottaminen.....	40
MUUTOKSENHAKU	40
LIITE	40
ASIAN KÄSITTELIJÄT	40

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 15.6.2020.

Luvan hakemisen peruste

Hakemuksessa on kysymys ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta toiminnan olennaisesta muutoksesta. Hakemus koskee akryylinitriilin varastointia tehdasalueella.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 24.6.2019 toiminnanharjoittajalle antamassaan lausunnossa (dnro KASELY/2104/2015) katsonut, että akryylinitriilin varastoinnille tulee hakea ympäristölupaa.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 4 b) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

BASF Oy:n Haminan tehdas sijaitsee Haminan kaupungin Hilloniemessä Haminan sataman alueella, noin 5 km kaupungin keskustasta lounaaseen. Tehdas sijaitsee kiinteistöllä 75-402-1-187 ja osittain kiinteistöillä 75-406-2-2 ja 75-402-1-10, joista BASF Oy on vuokrannut Haminan tehtaan laitospuoleen (noin 5 ha). Kiinteistöt omistaa Haminan kaupunki.

Kaavoitus

Haminan kaupunginvaltuusto on 6.2.2007 hyväksynyt Syväsataman kaupunginosan kortteleita 810, 812, 820 sekä satama- (LS), vesi- (W), erityis- (EV ja EW) ja katualueita koskevan asemakaavan muutoksen Satama I. BASF Oy:n Haminan tehdas sijaitsee asemakaavassa satama-alueeksi (LS, t/kem) osoitetulla alueella, jolle saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Asemakaavamääräysten mukaan LS-alueella saa rakentaa tarvittavien laituri- ja kuormaustilojen,

raiteiden kulkuteiden sekä autopaikkojen lisäksi sataman toiminnalle tarpeellisia rakennuksia tai satamatoimintaan liittyvää teollisuus- tai varastotoimintaa.

Satama-alue on sekä yleis- että maakuntakaavoissa merkitty Seveso III-direktiivin mukaisen kemikaalilaitosten konsultointivyöhykkeen sisälle.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 23.6.2011 myöntämä ympäristölupa (Nro 41/2011/1, Dnro ESAVI/658/04.08/2010). Ympäristölupapäätökseen on liitetty 15.10.2010 päivätty tarkkailuohjelma.

Muut päätökset ja sopimukset

Turvatekniikan keskuksen 16.10.2000 antama päätös 2764/36/2000 vaaralliseksi luokiteltujen kemikaalien käsittelylle ja varastoinnille BASF Oy:n Haminan tehtaalla.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 10.7.2019 antama päätös 601/36/2019 akryyliniitriilin varastointi- ja auton purkupaikan rakentamiselle Haminan tehtaalle.

Teollisuusjätevesien johtamissopimus Haminan kaupungin kanssa, 21.12.2017.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 24.6.2019 antama lausunto KASELY/2104/2015 akryyliniitriilin varastoinnin ympäristöluvan tarpeesta.

Hakemuksen mukainen toiminta

Hakemuksen yleiskuvaus

BASF Oy:n Haminan tehtaalla valmistetaan styreenibutadieeni- ja styreeniakrylaattipohjaisia dispersioita (lateksia) pääasiassa paperi- ja kartonkiteollisuudelle.

BASF Oy hakee lupaa akryyliniitriilin varastoinnille Haminan tehtaan alueella ja lupaa aloittaa uusi toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Akryyliniitriili on lateksituotannon raaka-aine. Laitoksen tuotanto, kapasiteetti ja kemikaalien käyttö sekä varastointi eivät muutu akryyliniitriilin varastointia lukuun ottamatta.

Tehdasalueelle rakennetaan akryyliniitriiliä varten 86 m³:n säiliö suoja-aita-teen, akryyliniitriilin autopurkupaikka, pumppaamo sekä akryyliniitriiliputkistot säiliölle ja purkupaikalle, jotka liitetään laitoksen olemassa olevaan akryyliniitriiliputkistoon. Akryyliniitriili on ollut laitoksella käytössä tuotannon

aloittamisesta lähtien, mutta tähän asti akryylinitriilisäiliö ja purkupaikka ovat sijainneet NEOT Oy:n Haminan terminaalissa, josta kemikaali on pumpattu putkistoja pitkin BASF Oy:n Haminan tehtaalle. Jatkossa akryylinitriili kuljetetaan suoraan tehdasalueelle kuorma-autoilla. Akryylinitriilin käyttö ei muutu nykyisestä. Uusi säiliö on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuoden 2020 aikana.

Laitoksen yhteydessä olevan kattilalaitoksen toiminta on siirtynyt Haminan Energia Oy:ltä Adven Oy:lle 1.1.2017 alkaen. Muuten laitoksen toiminta ei ole muuttunut ympäristölupapäätöksen nro 41/2011/1 myöntämisen jälkeen.

Tehtaan toiminnan yleiskuvaus

BASF Oy:n Haminan tehtaan lateksituotannon kapasiteetti on 140 000 t/a ja tehdas toimii keskeytymättömässä vuorotyössä ympäri vuoden.

Tehtaan kemikaalien käyttö ja varastointi luokitellaan laajamittaiseksi.

Tehdasalueella sijaitsee Adven Oy:n lämpökeskus, joka tuottaa Haminan tehtaalla tarvittavan höyryn ja lämmön. Lämpökeskuksen polttoaineena käytetään maakaasua ja tehtaan tuotekaasua. Lämpökeskuksella on kaksi maakaasukattilaa, kattilaveden käsittelylaitteet sekä kaasumoottorilaitos, jossa kaksi kaasumoottoria sähkön tuotantoa varten.

Tehtaan tuotantoprosessi toimii panosperiaatteella. Pääosa raaka-aineista annostellaan reaktiosäiliöön, jossa polymerointi tapahtuu kontrolloiduissa olosuhteissa. Polymerointireaktion jälkeen lateksi siirretään jälkipolymerointisäiliöön käsiteltäväksi. Tämän jälkeen lateksista poistetaan mahdolliset muut raaka-ainejäämät. Lateksi jäähdytetään ja suodatetaan ennen sen siirtoa tasaussäiliöön, jossa tuotteen ominaisuudet säädetään asiakasspesifikaation mukaiseksi.

Laitosalueella sijaitsevat seuraavat rakennukset ja rakenteet:

- Tuotantorakennus, jossa sijaitsevat prosessilaitteet sekä piensäiliö- ja pienkemikaalivarasto. Tuotantorakennuksen katolle on sijoitettu jäähdytysvesitornit ja muuntajat,
- Toimistorakennus, jossa sijaitsevat valvomo, laboratorio, toimisto- ja sosiaalitilat,
- Raaka-aineiden varastorakennus,
- Tuotteiden varastorakennus,
- Putkisilta tuotantorakennuksen ja raaka-ainevarastorakennuksen välillä,
- Korjaamorakennus,
- Prosessiveden käsittelylaitos,
- Adven Oy:n lämpökeskus,
- Typpiasema (25 m³ säiliö nestemäiselle typelle), ja
- 500 m³:n varoallas likaantuneiden vesien talteenottoa varten.

Raaka-aineet ja kemikaalit ja niiden varastointi

Tuotantoon käytettävien kemikaalien käyttömäärä vuodessa tehtaassa käytössä täydellä kapasiteetilla on enintään 80 000 tonnia. Tehtaan kemikaalien käyttö ja varastointi luokitellaan laajamittaiseksi. Merkittävä osa kemikaaleista on palavia nesteitä ja helposti syttyviä kaasuja sekä ympäristölle että terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Suurin osa kemikaaleista on lateksituotannon raaka-aineita, jotka voidaan jaotella seuraaviin ryhmiin: vesi, olefiiniset tyydyttämättömät yhdisteet (monomeerit), polymeroinnin katalyytit, emulgaattorit, tasausaineet (emäkset, bakteerintorjunta-aineet eli biosidit) sekä lisäaineet (puskuri- ja vaahdonestoaineet). Lisäksi kemikaaleja käytetään jäähdytysveden ja prosessiveden käsittelyssä sekä tehtaan käyttö- ja kunnossapitoon liittyen. Lämpökeskuksella kemikaaleja käytetään vedenkäsittelyyn ja niiden käyttö lämpökeskuksella on vähäistä.

Eniten käytettyjä raaka-ainekemikaaleja tehtaalla ovat styyreeni, butyyliakrylaatti ja butadieeni, joita ei varastoida tehdasalueella vaan ne tuodaan tehdasalueelle ja prosessiin putkistoilla. Tehtaalla käytettävistä kemikaaleista varastoidaan eniten akryyliamidia, akryylihappoa, glukosisiirappia, itakoonihappoa, pinta-aktiivisia aineita, natriumhydroksidia, ammoniakivettä, natriumpersulfaattia ja natriumvetysulfiittiliuosta.

Tiedot tehdasalueella käytettävistä kemikaaleista, niiden varastointimäärästä ja -tavasta sekä käytöstä, terveys- ja/tai ympäristöhaittaa aiheuttavista ominaisuuksista sekä ympäristöriskien hallinnasta on esitetty hakemuksen liitteenä.

Kemikaalien varastointi tehdasalueella pyritään minimoimaan. Varastointitarve käsittää lyhytaikaisen tuotantotarpeen. Kemikaalit toimitetaan tehdasalueelle putkia myöten, säiliöautoilla tai säiliökonteissa. Tehdasalueella kemikaaleja varastoidaan erillisessä säiliövarastossa, pienkemikaalivarastossa ja tuotantorakennuksessa olevassa piensäiliövarastossa. Säiliövarasto ja pienkemikaalivarasto sijaitsevat raaka-aineiden varastorakennuksessa. Tuotantorakennuksen piensäiliövarastossa varastoidaan tuotantoprosessiin tarkoitettuja kemikaaleja. Tuotteille on myös oma varastorakennuksensa, jossa tuotteet säilytetään kuljetuskonteissa.

Akryylinitriilin varastoinnin aloittamisen myötä tehdasalueelle sijoitetaan uusi säiliö, purkupaikka ja pumppaamo. Akryylinitriilin käyttömäärä ja -tavat eivät muutu nykyisestä. Akryylinitriili kuljetetaan laitosalueelle kuorma-autoilla 30 m³:n merikonteissa, joista se puretaan autopurkupaikalla yläkautta 86 m³:n säiliöön. Säiliöstä kemikaali pumpataan putkistoja pitkin tuotantoprosessiin. Akryylinitriilin käyttöturvallisuustiedote ja OVA-ohje on esitetty hakemuksen liitteenä. Seuraavassa taulukossa on esitetty tietoja akryylinitriilistä ja sen käyttömäärästä Haminan tehtaalla.

Akryyliniiri		Huomio tai selite
Pitoisuus	99,4 %	
CAS-numero	107-13-1	
Käyttö keskimäärin	450 t/a	Haminan tehtaalla
Varasto	70 t	
Vaaralausekkeet	H225 H301 H311 H315 H317 H318 H331 H335 H350 H361d H411	Helposti syttyvä neste ja höyry Myrkyllistä nieltynä Myrkyllistä joutuessaan iholle Ärsyttää ihoa Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion Vaurioittaa vakavasti silmiä Myrkyllistä hengitettynä Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa Epäillään vaurioittavan sikiötä Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia
Yleiset tiedot		Väritön neste, pistävä haju, pH 6,7–7,5 (5 %:nen vesiliuos), liukoisuus 7,3 %, helposti haihtuva.
Ominaisuudet		Myrkyllistä, ei helposti biohajoavaa. Akryyliniiri liukenee hyvin veteen eikä adsorboidu juurikaan maainekseen ja on siten hyvin kulkeutuvaa, minkä takia se voi joutua pohjaveteen. Akryyliniirin biologinen hajoaminen maaperässä aerobisissa olosuhteissa on riippuvainen aineen määrästä. Suuret pitoisuudet (500 ppm ja 1 000 ppm) hajoavat hitaasti, koska tällöin akryyliniiri vaikuttaa haitallisesti maaperän mikrobeihin. Anaerobisissa olosuhteissa hajoaminen on hidasta. Pintavedestä akryyliniiri haihtuu helposti ilmaan. Ilmaan joutunut akryyliniiri reagoi hydroksyyli-radikaalien kanssa ja sen määrä puoliintuu noin viidessä vuorokaudessa. Akryyliniiri voi tulla sateen mukana maahan. Maahan valunut akryyliniiri haihtuu maan pinnasta.

Polttoaineet

Adven Oy:n lämpökeskuksen kattiloiden polttoaineena käytetään maakaasua ja Haminan tehtaan tuotekaasua.

Energian kulutus ja käytön tehokkuus

Akryyliniirin varastosäiliö ei vaikuta merkittävästi Haminan tehtaan energiatehokkuuteen, sillä säiliötä ei lämmitetä. BASF Oy on liittynyt kemiantollisuuden Responsible Care -ohjelmaan, jonka yhtenä tavoitteena on energiatehokkuuden jatkuva parantaminen. Energian taloudellinen ja tehokas käyttö on yksi toiminnan talouteen vaikuttavista tekijöistä.

Adven Oy on liittynyt vuosiksi 2017–2025 valtion ja elinkeinoelämän väliseen energiatehokkuussopimukseen sitoutumalla energiatuotannon toimenpideohjelmaan.

Liikenne

Akryylinitriilin varastointia koskevan muutoksen myötä, akryylinitriili kuljetaan tehdasalueelle kuorma-autoilla ja kuljetuksia tulee olemaan 1–2 ajoneuvoa kuukaudessa. Akryylinitriilin kuljetukset eivät lisää merkittävästi liikennettä laitosalueelle. Laitoksen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat tuote- ja kemikaalikuljetuksia.

Ajoreitti BASF Oy:n Haminan tehtaalle E18-moottoritieltä kulkee Satamantieltä HaminaKotka Satama Oy:n portille ja satama-alueella opastettua reittiä Kaasusatamantielle. Liikennöinti laitosalueelle ja laitosalueelta tapahtuu Kaasusatamantieltä. Satama-alueelle vaaditaan kulkulupa.

Laitosalueelle johtava tiestö ja laitosalueen tiestö on päällystetty. Liikenteestä laitosalueella ei aiheudu ympäristöhaittaa. Alhainen ajonopeus (nopeusrajoitus 20 km/h) laitosalueella ehkäisee onnettomuuksia ja meluhaittaa.

Johtamisjärjestelmät

Hakija on liittynyt kemianteollisuuden Responsible Care kestävän kehityksen vastuullisuusohjelmaan. Ohjelman tavoitteena on jatkuva parantaminen ja vastuullisuustyön tuloksia seurataan vuosittain koottavilla indikaattoritiedoilla, jotka raportoidaan Kemianteollisuus ry:lle. Kemianteollisuus julkaisee vastuullisuustoiminnan tulokset vuosittain internet-sivuillaan.

Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Akryylinitriilin varastointi ei muuta BASF Oy:n Haminan tehtaan toiminnasta aiheutuvia mahdollisia ympäristöriskejä, joita ovat kemikaalien pääsy maaperään ja viemäriin tai kaasuna ilmaan, tulipalo ja räjähdys.

Riskien todennäköisyys on pieni, sillä vahinkotilanteisiin on varauduttu rakenteellisesti, hälytysautomaatiikan, automaattisien sammutusjärjestelmien, tarkkailun sekä toimintaohjeiden avulla. Tehdasalueella tehdään päivittäin turvakierros. Laitosalue on aidattu ja laitoksen toimintoja seurataan automaatiojärjestelmän avulla 24 h/vrk miehitetyssä valvomossa. Tuotantoprosessi voidaan tarvittaessa pysäyttää.

Laitoksella on kemikaalilain mukaiset vastuuhenkilöt. Myös palo-, pelastus- ja suojelutoiminnalle on nimetty vastuuhenkilö. Tarvittava koulutus ja työhön opastus annetaan aina uuden henkilön tullessa palvelukseen. Lisäksi koulutusta annetaan aina uuden laitteen tai järjestelmän tullessa käyttöön sekä säännöllisesti tehtaan koulutussuunnitelman mukaisesti.

Laitokselle on laadittu vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun asetuksen (VNA 685/2015) mukainen toimintaperiaateasiakirja ja sisäinen pelastussuunnitelma, joka päivitetään akryylinitriilin varastoinnin osalta.

Ympäristöriskit on kartoitettu BASF-konsernin vaatimusten mukaisesti. Riskikohteiden päivystys, tarkastus ja onnettomuustilanteissa hälyttäminen tapahtuu ohjeiden mukaisesti siten, että vahinkotapahtumat on mahdollista havaita ja ryhtyä toimenpiteisiin jo ennen kuin ympäristölle aiheutuu seurauksia. Kaikki häiriöt raportoidaan ja niiden määrää seurataan.

Kemikaalien varastointimäärät pyritään pitämään mahdollisimman pieninä siten, että kemikaaleja on varastossa vain keskimäärin alle kuukauden aikana tuotannossa tarvittava määrä.

Kemikaalivuotojen hallinta

Kemikaalit ja valmiit tuotteet varastoidaan sisätiloissa lukuun ottamatta työkonoiden dieselöljysäiliötä ja uutta akryylinitriilisäiliötä. Kaikki säiliöt ovat maanpäällisiä ja niiden materiaali on pääsääntöisesti haponkestävä teräs.

Tuotantorakennus (LOT1) on rakennettu itsessään suoja-altaaksi ja kemikaalin hallitsematon leviäminen tuotantolaitoksen ulkopuolelle on siten estetty. Tuotantorakennuksen lattiamateriaali on vesitiivis. Vuotojen keräämiseksi on imeytysainetta ja toimintaa sekä vuotoja tarkkaillaan säännöllisillä turvakävelyillä. Tehtaan laitteistot on varustettu tiivisteillä ja tarvittavilla laipan suojauksilla.

Raaka-ainevarastorakennuksen (LOT3) säiliövarastossa säiliöt on sijoitettu suoja-altaisiin, joiden tilavuus vastaa 110 % altaaseen sijoitetun suurimman säiliön tilavuutta. Suoja-altaat ovat betonisia ja niissä ei ole viemäriä. Syövyttävien kemikaalien suoja-altaissa on kemikaalien kestävä pinnoite. Suoja-altaissa on vuodonilmaisimet, joista tulee hälytys valvomoon. Säiliöiden pinnankorkeutta tarkkaillaan automaatiojärjestelmässä ja säiliöt on varustettu ylitäytönestimellä. Jos säiliön suurin sallittu pinnankorkeus ylittään, tulee siitä järjestelmään hälytys ja lukitus keskeyttää purun. Säiliöt ovat ennakkohuollon piirissä.

Suoja-altaiden lisäksi rakennuksissa on omat kanaali- ja kaivojärjestelmät vuotojen keräämiseksi. Raaka-ainevarastorakennuksessa vuodot kerätään 30 m³:n umpikaivoon. Raaka-ainevaraston kemikaalien purkupaikalla on betonilaatta ja 20 m³:n suoja-allas, jossa ei ole viemäriä. Tuotantorakennuksessa vuodot kerätään 25 m³:n umpikaivoon ja kahteen 2 m³:n prosessilaitteistojen pesu- ja huuhteluvesien keräilykaivoon. Prosessiveden käsittelyrakennuksen (LOT7) pienkemikaalivarastossa vuodot kerätään 2,5 m³:n umpikaivoon. Kaivot tyhjennetään hallitusti pumppaamalla ja kuljetetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Keräilykaivoissa on valvomoon hälyttävät LEL-mittarit. Lisäksi henkilökunta voi havaita vuotoja kemikaalien haju perusteella.

Tuotteet varastoidaan tuotevarastossa (LOT4), jossa tuotteet säilytetään kuljetuskonteissa. Tuotteiden kuljetuskontit (30 m³) ovat yksivaipallisia ja valmistettu teräslevystä. Tuotevarastohalli on asfaltoitu ja viemäröimätön. Vuotojen varalle on imeytysainetta ja makkarapuomi vuotojen leviämisen estämiseksi.

Dieselsäiliöllä (2,571 m³) ja sen pumpulla on 2,75 m³:n suoja-allas. Säiliössä on etäluettava pinnankorkeusseuranta. Säiliö sijaitsee tuotevaraston vieressä asfaltoidulla piha-alueella, jossa myös säiliö täytetään ja työkooneet tankataan. Piha-alueella on kolme öljynerotuskaivoa, joissa on valvomon hälyttävät öljynilmaisimet. Öljynerottimet tyhjennetään vähintään kerran vuodessa.

Tehtaalla on kaksi katettua ja betonilla päällystettyä tuotteiden ulkolastausaluetta tuotantorakennuksen itäpuolella. Ulkolastausalueilla on vuotojen varalle keräyskanaali, joka on suljettu ja tyhjennetään pumppaamalla.

Laitosalue, jolla kemikaaleja kuljettavat autot liikkuvat, on kokonaisuudessaan asfaltoitu, mikä ehkäisee vuotojen pääsyä maaperään. Laitosalueella ajonopeudet ovat alle 30 km/h, jolloin vakavaan vaurioitumiseen johtava onnettomuus on epätodennäköinen. Vahinkotilanteessa tehdasalueen sadevesikaivot suljetaan peitelevyllä. Mikäli kemikaalivuoto päätty sadevesiviemäriin, se voidaan johtaa 500 m³:n varoaltaaseen. Vuotojen varalle on imeytysainetta ja -puomeja. Laitosalueen asfaltin kunto tarkastetaan vuosittain ja havaitut halkeamat paikataan. Alueita asfaltoidaan ajoittain myös kokonaan uudelleen.

Kemikaalivuotojen hallinta akryylinitriilisäiliöalueella

Akryylinitriili kuljetetaan tehtaalle kuorma-autoilla kuljetuskonteissa. Akryylinitriilin kuljetuskontissa (30 m³) ei ole pohjaventtiiliä vaan kontti puretaan yläkautta. Akryylinitriilin purkamisessa vapautuvat kaasut kerätään takaisin konttiin (kaasunpalautusjärjestelmä). Auto sijoittuu kokonaan purkupaikalle. Pyöräkiiloilla varmistetaan, että auto pysyy paikallaan purkamisen aikana. Autopurkupaikka on katettu ja purkupaikalla on tiivis betonilaatta. Vuotojen leviäminen purkupaikan ulkopuolelle on estetty reunan korotuksella sekä kallistuksin, mikä ohjaa vuodot keräilykaivojen (2 kpl) kautta 50 m³:n keräilyssäiliöön. Keräilyssäiliöstä on ylivuotoputki 500 m³:n varoaltaaseen.

Uusi 86 m³:n maanpäällinen akryylinitriilisäiliö on sijoitettu betoniseen 95 m³:n suoja-altaaseen, jossa ei ole viemäriä. Suoja-altaassa on syvennys, joka helpottaa vuodon keräämistä. Säiliön pinnankorkeuden tarkkailu sisältyy automaatiojärjestelmään ja säiliössä on ylitäytönest.

Säiliöalueella olevassa pumppaamossa on kaksi syöttöpumppua, joilla akryylinitriili pumpataan säiliöstä putkisillassa kulkevaa putkea pitkin tuotantoprosessiin ja yksi autokontin purkamisessa käytettävä purkupumppu. Pumput on sijoitettu yhteiseen tiiviiseen betoniseen suoja-altaaseen, jossa ei ole viemäriä. Lisäksi on yksi pumppu sammutusveden keräilyä varten.

Putkistot ja putkisillan liitokset ovat teknisesti tiiviitä. Putkisilta kuuluu ennakkoivaan kunnossapitoon. Mikäli säiliön ja tuotantolaitoksen väliseen akryylinitriiliputkeen tulee vuoto, arvioidaan akryylinitriilivuodon olevan enimmillään 500 litraa. Uuden akryylinitriiliputkisillan kulkureitin alapuolinen

maanpinta on asfaltoitu, mikä ehkäisee mahdollisen vuodon pääsyä maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Akryylinitriili on helposti haihtuva, joten kaasupäästö voi levitä tehdasalueen ulkopuolelle. Mikäli akryylinitriiliä vuotaa ympäristöön, on välittömästi eristettävä alue vuotokohdan ympäristössä kaikkiin suuntiin 50 metriä ja 150 metriä tuulen alapuolella (OVA-ohje, liite 5), jos vuoto on suuri (noin 10 m³). 150 metrin säteellä BASF Oy:n Haminan tehdasalueesta sijaitsee Haminan Sataman teollisuusaluetta. Kemikaali saattaa aiheuttaa altistuneille ärsytysoireita jopa 1 000 metrin etäisyydellä tuulen alapuolella. 1 000 metrin säteellä Haminan tehdasalueelta on Hillonlahden pohjoisranta, Haminan sataman teollisuusaluetta ja merialuetta.

Tulipalojen ja räjähdysten ehkäiseminen

Tehdasrakennukset ja putkisilta on varustettu automaattisilla palohälyttimillä ja paloilmaisimilla. Paloilmaisimet hälyttävät paloilmoitinkeskukseen, valvomoon ja hätäkeskukseen. Lisäksi toimistorakennuksessa (LOT2) on automaattinen paloilmoitinkeskus. Eri puolilla laitosta on palopainikkeita palohälytyksen tekemistä varten. Pelastuslaitos tekee tehtaalle palosuojelutarkastuksia.

Tulipalon leviämistä estetään rakenteellisin ratkaisuin (palo-ovet, savulukuut, palokatkot) ja laitoksen järjestyksestä ja siisteydestä huolehditaan niin ettei ylimääräistä palokuormaa muodostu.

Räjähdyskelpoisesta ilmaseoksesta aiheutuviin vaaroihin on varauduttu laatimalla räjähdysuojausasiakirja, jossa määritelty kohteen räjähdysuojaus. Tulipalojen ehkäisemiseksi vaaditaan tulitöihin lupa ja työt on tehtävä ohjeiden mukaisesti. Räjähdysvaarallisiin tiloihin vietävät Ex-luokittelemattomat sähkö- tms. laitteet edellyttävät tulityölupaa. Tulipalojen ja räjähdysten ehkäisemiseksi tuotantorakennuksessa, putkisillassa, raaka-ainevarastorakennuksessa ja lämpökeskuksessa on kaasuilmaisimia, jotka hälyttävät valvomoon.

Polymeroituminen on eksotermien reaktio, joten polymerointiprosessin tilaa reaktoreissa (2 kpl) valvotaan prosessinohjausjärjestelmässä. Lisäksi prosessin tilaa valvoo ohjausjärjestelmästä riippumaton, erillinen turvalogiikka, joka tarvittaessa keskeyttää prosessin ja saattaa sen turvalliseen tilaan. Reaktoreissa on varoventtiili, joka avautuu, kun reaktorin sisältö laajenee ja reaktorin paine nousee yli suurimman sallitun käyttöpaineen ulkoisen lämpenemisen, kuten tulipalon seurauksena.

Palon sammutusta varten tehdasalueella on pikapaloposteja ja käsisammuttimia. Tuotantorakennuksessa on 12 laitekokonaisuutta suojattu vesivalelujärjestelmällä. Sammutusvedet kerätään 500 m³:n varoaltaaseen, josta ne pumpataan hallitusti pois.

Sammutusjätevesien hallinta akryylinitriilin varastointiin liittyen

Suurin sammutusvesien määrä syntyy, kun pumppaamossa syttyy tulipalo ja akryylinitriilin purku on aloitettu. Tällöin akryylinitriilin varastosäiliötä jäähdytetään, akryylinitriilin kuljetuskonttia ja autoa sekä pumppaamoa vaahdotetaan 20 min. Lisäksi akryylinitriilin kuljetuskonttia jäähdytetään neljän tunnin ajan. Sammutusveden määrä neljän tunnin paloskenaariossa on 245 m³.

Palotilanteessa akryylinitriilin kuljetuskontin purkupaikan jäähdytysvedet johdetaan keräilysäiliön kautta ylikaatona sammutusvesien keräilyaltaaseen (500 m³). Pumppaamon ja akryylinitriilisäiliön vuodot kerätään omiin vallitiloihinsa. Jäähdytys- ja sadevedet pumpataan altaasta tarvittaessa sadevesiviemärin kautta joko sammutusvesien keräilyaltaaseen tai satama-alueen sadevesien keräilyjärjestelmään.

Ennaltavaraautumissuunnitelma

Haminan tehtaan raaka-aineina käytettävillä akryylihapolle ja –amidille on vuonna 2012 tehty Hazop -riskianalyysi. Reaktorille ja siihen kytkeytyville lähimmille prosessilaitteille on tehty yhtiön vaatima turvallisuusanalyysi (Safety Analysis) vuonna 2015. Kaikki muut laitoksen toiminnot on käyty läpi prosessikaavioiden avulla ja niille on tehty yhtiön vaatima ns. Clean Sheet Review, jossa tarkastellaan prosessien vaaroja ja niiden riskienhallintaa. Edellä mainituissa analyyseissä ja tarkasteluissa esitetyt toimenpidesuosituksukset ja -vaatimukset on toteutettu laitoksella. Kemikaalivuotojen hallinta on esitetty edellä.

Haminan tehtaan ennaltavaraautumissuunnitelman muodostavat riskinarvioinnit ja turvallisuusanalyysit sekä pelastuslain (379/2011) mukainen pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelma sisältää muun ohella tiedot ympäristöriskeistä ja niihin varautumisesta ja siinä on tarkasteltu varautumista tulvaan. Pelastussuunnitelma päivitetään huomioiden uusi akryylinitriilivarasto. Edellä esitettyyn perustuen toiminnanharjoittaja katsoo, että ympäristönsuojelulain 15 § nojalla ei erillistä varautumissuunnitelmaa ole tarpeen laatia.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Lähiympäristö

BASF Oy:n Haminan tehdas sijaitsee Haminan sataman alueella, jossa useat eri toiminnanharjoittajat purkavat, lastaavat ja varastoivat nestemäisiä polttoaineita ja muita kemikaaleja. Satama-alue sijaitsee noin viiden kilometrin päässä Haminan kaupungin lounaispuolella Haminanlahden ja Hillonlahden välisellä alueella.

Lähin asutus sijaitsee Hillonlahden pohjoispuolella noin 1,4 km:n päässä Haminan tehtaasta alueella, joka on voimassa olevassa asemakaavassa

osoitettu satama-alueeksi. Lähin koulu ja päiväkot, Uuden-Summan koulu ja päiväkot, sijaitsevat noin 3,3 km:n päässä Haminan tehtaasta.

Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Haminan tehdasta lähimmät suojelualueet ovat Natura 2000 -verkostoon kuuluvat Suviranta, noin kolmen kilometrin päässä laitoksesta ja Pappilan-saari-Lupinniemi, noin viiden kilometrin päässä laitoksesta.

Pintavesien tila, päästöt ja vaikutukset

Vesistöt

BASF Oy:n Haminan tehdasalue sijaitsee Suomenlahden rannikkoalueella (valuma-alueen 81 välialue 81V013). Meri (Viiranpohja) on lähimmillään noin 100 metrin päässä tehdasalueesta. Sataman edustan merialueen tilaan vaikuttavat ympäristön asutuksen ja teollisuuden jätevedet ja alueelle laskevat joet. Merialueelle laskevat luoteispuolella Summajoki ja koillis-suunnassa Vehkajoki. Merialuetta kuormittaa myös Kotkan edustalle laskeva Kymijoki, merialueella sijaitsevat kalankasvattamot ja osaltaan Venäjältä tuleva jätevesikuormitus.

Laitoksen päästöt pintavesiin ja jätevesiviemäriin sekä niiden vaikutukset

Akryylinitriilin varastoinnissa ei käytetä vettä, joten hakemuksen mukainen muutos (akryylinitriilin varastointi) ei vaikuta Haminan tehtaalla muodostuviin jätevesien määrään, laatuun ja jätevesikuormitukseen.

Tehtaan prosessijätevedet ja saniteettivedet johdetaan Haminan Veden jätevesiviemäriin. Mereen johdettavia vesiä ovat jäähdytysvedet ja hulevedet. Hulevedet johdetaan öljynerottimen kautta hulevesiviemäriin ja tontin eteläpuolella olevan satama-altaan kautta mereen. Hulevesiviemäriin vedet voidaan ohjata myös tehdasalueen viemärittömään 500 m³:n varoaltaan, jolloin vesi saadaan kerättyä talteen.

Akryylinitriilin varastoalueen hulevedet johdetaan öljynerottimen kautta hulevesiviemäriin ja edelleen satama-altaan kautta mereen tai vaihtoehtoisesti keräilysäiliöön, josta ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn. BASF Oy:n Haminan tehtaan jätevedenpuhdistamolle johdetun jäteveden ja hulevesiviemäriin johdetun huleveden laatu vuonna 2019 on esitetty seuraavassa taulukossa:

2019	min	max	keskiarvo
Jätevesi			
Kiintoaine, mg/l	5	260	120
Sähkönjohtavuus, mS/m	24,4	70,7	39,8
pH	6,4	8,1	7,3
Kok.fosfori, µg/l	850	11 000	3 711
Fosfaattifosfori, µg/l	150	9 400	2 873
COD _(Cr) , mg/l	181	633	396

BOD7 (ATU), mg/l	48	290	136
TVOC, µg/l	<200	<200	<200
Hulevesi			
Kiintoaine, mg/l	4,1	14	10,4
Sähkönjohtavuus, mS/m	15,7	42,0	27,1
pH	6,88	9,9	9,3
Kok.fosfori, µg/l	130	1 600	687
Fosfaattifosfori, µg/l	91	1 300	577
COD _(Cr) , mg/l	13	50	25
Öljyhiilivedyt C ₁₀ -C ₂₁	<0,03	0,04	<0,03
Öljyhiilivedyt C ₂₁ -C ₄₀	<0,03	0,05	<0,03
TVOC, µg/l	<200	<200	<200
Butyyliakrylaatti, µg/l	<10	<10	<10

Akryylinitriilisäiliö ja pumpput sijoitetaan betonisiin suoja-altaisiin, joissa ei ole viemäriä. Pumpput sijaitsevat katoksessa. Hulevedet pumpataan suoja-altaista maanalaiseen 50 m³:n keräilyssäiliöön. Suoja-altaiden ja keräilyaltaan tyhjennys ei ole automaattista vaan tapahtuu valvotusti. Suoja-altaissa on syvennys, joka helpottaa huleveden tai mahdollisen vuodon keräämistä. Akryylinitriilin autopurkupaikka on katettu ja purkupaikka on kynnystetty. Purkupaikan kallistuksin hulevedet ja mahdolliset vuodot ohjataan keräilykaivojen (2 kpl) kautta kokoomakaivoon. Hulevedet johdetaan kokoomakaivosta öljynerottimen kautta hulevesiviemäriin ja edelleen Haminan sataman alueella olevan altaan kautta mereen. Kokoomakaivoon kertyneet hulevedet tai vuodot voidaan johtaa tarvittaessa myös maanalaiseen 50 m³:n keräilyssäiliöön. Keräilyssäiliössä on pinnankorkeuden mittausta ja ylivuotoputki 500 m³:n varoaltaaseen. Keräilyssäiliöön ja varoaltaaseen kertynyt vesi analysoidaan ennen tyhjentämistä, jonka jälkeen vesi pumpataan tehtaan olemassa olevan jätevesien käsittelyjärjestelmän (suodatus ja strippaus) kautta Mussalon jätevedenpuhdistamolle tai asianmukaiseen käsittelyyn.

Maaperä ja pohjavesi

Haminan tehdasalue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Tehdasta lähimmät tärkeät pohjavesialueet ovat noin kahden kilometrin päässä sijaitseva Ruisalo (veden hankintaa varten tärkeä alue) ja noin 3,7 kilometrin päässä sijaitseva Ristiniemi (vedenhankintakäyttöön soveltuva alue).

Tehdasalueen maaperäolosuhteita on tutkittu tehtaan rakentamisen yhteydessä ja myöhemmin pohjavesiputkia asennettaessa. Tehdasalueen luonnon maalajit on osittain korvattu kantavilla maa-aineksilla. Maaperä on pääosin hiekkaa kallioon asti ja paikoitellen esiintyy moreenia. Kallion pinta on syvimmillään tuotantorakennuksen alueella 3–7 m syvyydessä. Tehdasalueen länsiosassa kallio on 1,2–2,5 m syvyydessä. Alueen kallioperä on rapakivigraniittia.

BASF Oy:n Haminan tehtaan normaalitoiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Vahinkotilanteisiin on varauduttu rakenteellisin ratkaisun sekä toimintaohjeiden ja toimintatapojen avulla, joten riski

kemikaalivuodon kulkeutumisesta maaperään asti on vähäinen. Akryylinitriiliin käyttö tuotantoprosessissa ei muutu ja varastoinnin riskien hallintaa on tarkasteltu edellä.

Maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys

Hakemukseen on liitetty maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys (päiväty 18.5.2020).

BASF Oy:n Haminan tehtaan toiminta on alkanut vuonna 2002. BASF Oy:n tehdasalueen vieressä sen itäpuolella on toiminut 1950-luvun alusta vuoteen 1985 asti Impregno Oy:n puunkyllästämö, jossa on käytetty kreosoottiöljyä sekä arseeni-kromi-kupari -puunkyllästeitä. Haminan tehtaan sijaintipaikalla Impregno Oy on tiettävästi varastoinut kyllästettäväksi menevää puhdasta raakapuuta. Impregno Oy:n aluetta puhdistettiin 1990-luvulla pumppaamalla pohjavettä noin 170 m³ ja alue asfaltoitiin. Alueelta on rakennustöiden ja muiden kaivua edellyttäneiden töiden yhteydessä poistettu ja viety käsiteltäväksi vuonna 2000 noin 1 500 tonnia ja vuosina 2003–2004 yhteensä 582,9 tonnia pilaantuneita maamassoja.

Tehdasalueen maaperää on tutkittu ennen tehtaan rakentamista vuosina 1999–2000 ja prosessijäteveden vuotoon liittyen vuonna 2002. Pohjavesitutkimuksia on tehty havaittuihin lateksivuotoihin liittyen 2005–2011 sekä 2020.

Tehdasalueen maaperään on päässyt tehtaalla valmistettua lateksia kahdesti. Vuonna 2005 lateksia vuoti konttilastausalueen betonikanaalista noin kolmen kuukauden aikana yhteensä noin 500 kg. Joulukuussa 2007 näytteenottokaivon rakentamisen yhteydessä havaittiin kaivannossa lateksipitoista vettä, joten lateksia oli valunut maaperään ja joutunut pohjaveteen. Vuotokohdan kartoittamiseksi tehtiin mittava selvitystyö. Vuoto tapahtui todennäköisesti tuotantorakennuksessa (LOT1) olevasta 25 m³:n keräilykaihosta.

Edellä mainittujen lateksivuotojen takia tutkittiin vuonna 2011 lateksin esiintymistä tehdasalueen pohjavedessä. Tehdasalueelle asennettiin 13 pohjavesiputkea P1–P13, joista otettiin näytteet aiemmin asennettujen pohjavesiputkien HP1, HP2 ja HK3 lisäksi. Lateksin ja sen raaka-aineiden butyyliakrylaatin, akryylinitriilin ja styreenin esiintymistä tehdasalueen pohjavedessä tutkittiin uudestaan maaliskuussa 2020.

Vuoden 2020 tutkimuksen mukaan pohjavedessä esiintyy edelleen lateksia, mutta lateksin esiintymistä kuvaavat sameus, kemiallinen hapenkulutus ja orgaanisen hiilen kokonaispitoisuus ovat pienentyneet kaikissa pisteissä vuoteen 2011 verrattuna. Myös styreenipitoisuus pisteen PE3 pohjavedessä oli pienentynyt selvästi vuoden 2011 pitoisuudesta.

Selvityksen johtopäätöksissä todetaan maaperän ja pohjaveden perustilasta seuraavaa:

Tehdasalueen maaperän ja pohjaveden pilaantumista on tutkittu ennen BASF Oy:n Haminan tehtaan rakentamista.

Maaperästä tutkittiin kreosoottiöljyn, mineraaliöljyjen, raskasmetallien, haihtuvien hiilivetyjen ja polyaromaattisten yhdisteiden pitoisuuksia. Tutkimuksissa havaittiin kreosoottiöljyllä pilaantunutta maa-ainesta, joka poistettiin. Tehdasalueen eteläosassa sijainneen altaan sedimentin arseenipitoisuus oli yli PIMA-asetuksen (VNA 214/2007) mukaisen kynnysarvon, mutta pitoisuudet eivät ylittäneet asetuksen mukaista alempaa ohjearvoa. Allas sedimentteineen on täytetty.

Pohjavedestä tutkittiin mineraaliöljyjen, PAH-, VOC- ja fenoliyhdisteiden sekä metallien pitoisuudet. Yhdessä pohjavesipisteessä havaittiin arseenia ja polyaromaattisia hiilivetyjä yli talousvedessä sallitun suurimman pitoisuuden. Tehdasalueen pohjavettä ei käytetä talousvetenä.

Vuoden 2020 pohjavesitutkimustulosten perusteella laitosalueella esiintyy lateksia pohjavedessä, ja siten mahdollisesti myös maaperässä. Lateksia ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi. Haminan tehdasalue ei sijaitse eikä sen lähellä ole veden hankintaa varten tärkeäksi luokiteltua pohjavesialuetta. Siten tehdasalueen pohjaveden laatu ei vaarana muun pohjavesimuodostuman käyttöä talousveden raakavetenä. Styreeniä todettiin pieni pitoisuus pisteessä PE3, jossa myös lateksipitoisuus on suurin. Styreenin puoliintumisaika pohjavedessä voi olla kuukaudesta pariin vuoteen. Vuosien 2011 ja 2020 analyysitulosten perusteella styreeni on hajonnut biologisesti sekä todennäköisesti myös kulkeutunut tehdasalueella pohjaveden mukana edelleen. Osa styreenistä on voinut päätyä meriveteen. Styreeniä ei luokitella ympäristölle vaaralliseksi.

Ilmanlaatu, päästöt ja vaikutukset

Haminan tehtaan päästöt ilmaan ovat vähäiset. Akryylnitriilin varastoinnista ja käytöstä ei aiheudu päästöjä ilmaan, sillä purkamisen aikaiset kemikaalihöngät ja syrjäytyskaasut palautetaan putkilinjaa myöten kemikaalikuljetuskonttiin (ns. kaasunpalautus). Putkisillan hönkäkaasut ja tuotantoprosessin hönkäkaasut johdetaan lämpökeskukselle polttoon.

Melu

Nykytila

Haminan tehdasalueen lähistössä melua aiheutuu BASF Oy:n tehtaan toiminnan lisäksi sitä ympäröivistä muista teollisuustoiminnoista ja niiden liikenteestä.

Toiminnasta aiheutuva melu ja vaikutus melutasoon

Akryylinitriilin varastoinnin myötä tehdasalueelle tulee akryylinitriilin siirrossa käytettävät kolme pumppua, jotka sijaitsevat säiliön vieressä piha-alueella. Pumput eivät lisää merkittävästi Haminan tehtaan toiminnasta aiheutuvaa ympäristömelua.

Ympäristömelua on mitattu vuonna 2016 kolmessa mittauspisteessä Haminan tehtaan laitosalueen rajalla. Melu mittauspisteissä on peräisin BASF Oy:n Haminan tehtaan toiminnasta sekä muista satama-alueen toiminnoista ja liikenteestä. Mittausten aikana vain toinen Haminan tehtaan tuotantolinjoista oli käytössä. Mittauksissa ei havaittu Haminan tehtaan tuotantolisten vaiheiden (prosessin käynnistys / lopetus) vaikutusta ympäristömeluun, joten voidaan arvioida, että sisätiloissa tapahtuvan tuotannon äänet eivät merkittävästi erotu muun ympäristön äänistä.

Mittaustulosten mukaan ympäristömelutaso (keskiäänitaso) oli laitosalueen rajalla eri mittauspisteissä päiväaikaan 57,5–62,0 dB (L_{Aeq}) ja yöaikaan 52,3–55,6 dB (L_{Aeq}). Haminan tehtaan ei ole havaittu aiheuttaneen meluhaittoja eikä uusille melumittauksille ole ollut tarvetta. Haminan tehdasta lähin asutus sijaitsee noin 1,4 kilometrin päässä. Kun huomioidaan tehtaan ja asutuksen välimatka sekä melun vaimeneminen etäisyyden kasvaessa, voidaan hakemuksen mukaan arvioida, että Haminan tehtaan toiminnasta aiheutuvat ympäristömelutasot eivät ylitä lähimmän asutuksen ja häiriintyvien kohteiden kohdalla ympäristömelulle asetettuja ohjearvoja 55 dB(L_{Aeq}), päiväaikana ja 50 dB(L_{Aeq}), yöaikaan.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Akryylinitriilin varastointi tehdasalueella ei lisää toiminnassa muodostuvien jätteiden määrää tai muuta niiden laatua.

Tehtaalla syntyvät tavanomaiset ja vaaralliset jätteet kerätään erikseen ja vaaralliset jätteet varastoidaan erillisessä lukitussa kontissa. Jätehuoltourakoitsija toimittaa jätteet asianmukaiseen käsittelyyn. Ensisijaisesti jätteet pyritään toimittamaan hyötykäyttöön. Tehtaan toiminnassa muodostuneista jätteistä, niiden laadusta ja toimituspaikasta sekä ominaisjättemäärästä pidetään kirjaa.

Päästöjen ristikkäisvaikutukset

Akryylinitriilisäiliön purkamisessa vapautuvien kaasujen keräämisellä takaisin konttiin ei ole ristikkäisvaikutuksia. Hulevesien käsittelyssä voi öljynerottimeen kertyä öljyä, joten öljyiset vedet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

Tarkkailu

Hakemukseen on liitetty voimassa olevassa ympäristöluvassa hyväksytty tarkkailusuunnitelma (päiväty 15.10.2010).

Hakemuksen mukaan tarkkailusuunnitelmaa ei ole tarpeen muuttaa akryylinitriiliin varastoinnin takia. Tarkkailusuunnitelma pidetään ajan tasalla ja sitä päivitetään tarvittaessa tästä hakemuksesta annettavan lupapäätöksen jälkeen.

Tarkkailusuunnitelmaan sisältyy mm. jätevesiviemäriin sekä hulevesiviemäriin johdettavien vesien tarkkailu. Tarkkailusuunnitelmassa on esitetty hulevesien tarkkailusta seuraavaa.

Hulevesiviemäristä otetaan näytteet yhdestä näytteenottopisteestä (TP2). Näytteenottopiste on hulevesiviemärijakokaivo, josta hulevedet voidaan ohjata joko edelleen satama-altaan kautta mereen tai BASF Oy Haminan tehtaan varoaltaaseen. Näyte otetaan kerran kuukaudessa ja siitä mitataan pH ja sähkönjohtavuus sekä analysoidaan seuraavat parametrit:

- kiintoaine,
- kokonaisfosfori,
- mineraaliöljypitoisuus,
- haihtuvat orgaaniset yhdisteet (TVOC),
- kemiallinen hapenkulutus (COD_{Cr}), ja
- butyyliakrylaatti.

Hulevesiviemäriin johdettavien jäähdytysvesien määrä ja lämpötila mitataan jatkuvatoimisesti ja tallennetaan prosessiohjausjärjestelmään.

Analyysit suoritetaan omassa ja ulkopuolisessa laboratoriossa siten, että kolmen kuukauden välein näyte analysoidaan ulkopuolisessa laboratoriossa, muutoin omassa laboratoriossa. Omassa laboratoriossa analysoidaan pH, sähkönjohtavuus ja COD_{Cr} .

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Vertailuasiakirjat ja BAT-päätelmät

Sovellettavat vertailuasiakirjat ja BAT-päätelmät

Polymeerien valmistus

BASF Oy Haminan tehtaan toimintaa koskee Euroopan Unionin polymeerien valmistusta koskeva vertailuasiakirja Best Available Techniques in the Production of Polymers, joka on julkaistu elokuussa 2007 ennen voimassa olevan ympäristölupapäätöksen nro 41/2011/1 antamista ja on siten huomioitu ympäristölupapäätöstä annettaessa. Vertailuasiakirjassa käsitelty emulsiopolymeroinnilla tuotettujen styreenibutadieenikumien valmistusprosessi ja sillä valmistetut tuotteet eivät vastaa Haminassa käytössä olevaa prosessia ja siinä valmistettavia tuotteita.

Akryylinitriiliin varastointi ei muuta tilannetta Haminan tehtaalla, mutta arvioidaan, että akryylinitriiliin varastointi edustaa polymeerien valmistusta

koskevan vertailuasiakirjan mukaista parasta käyttökelpoista tekniikkaa seuraavassa taulukossa esitetyn mukaisesti.

Taulukko. Polymeerien valmistusta koskevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen akryylinitriiliin varastoinnissa Haminan tehtaalla.

Polymeerien valmistusta koskevan vertailuasiakirjan mukainen BAT-tekniikka	Soveltaminen akryylinitriiliin varastoinnissa Haminan tehtaalla
BAT 1: Käytössä on ympäristönhallintajärjestelmä, jonka sisältö on suhteessa toiminnan ja laitoksen laajuuteen, luonteeseen ja ympäristövaikutuksiin.	BASF Oy on liittynyt kemianteollisuuden Responsible Care – kestävän kehityksen vastuullisuusohjelmaan, jonka keskeisiä teemoja ovat luonnonvarojen kestävä käyttö, tuotannon ja tuotteiden kestävyys ja turvallisuus, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö sekä hyvinvoiva työyhteisö. Tavoitteena on jatkuva parantaminen ja vastuullisuustyön tuloksia seurataan vuosittain koottavilla indikaattoritiedoilla. Toiminta laitoksella on ohjeistettu ja laitoksen käyttö- ja kunnossapito on suunnitelmallista ja ennakoivaa. Akryylinitriilisäiliö sisällytetään tehtaan käyttö- ja kunnossapitosuunnitelmaan.
BAT 2: Hajapäästöjen vähentäminen valitsemalla tiiviit / koteloidut laitteistot, minimoimalla laippojen lukumäärä, käyttämällä suljettuja näytteenottojärjestelmiä, tyhjentämällä epäpuhtauksia sisältävät päästöt suljettuihin järjestelmiin ja keräämällä pois-toilma	Akryylinitriilisäiliö varustetaan laitteilla, joilla kerätään säiliön täytön yhteydessä vapautuvat kaasut takaisin purettavaan kuljetuskonttiin.
BAT 3: Kartoitetaan hajapäästöjen laatu, määrä ja vuotokohdat, jotta tunnistetaan suurimmat hajapäästöjen lähteet.	Akryylinitriilisäiliön suunnittelun ja laitteiden valinnassa yhtenä lähtökohtana on ollut VOC-hajapäästöjen ehkäisy.
BAT 4: Luodaan ja ylläpidetään laitteiden seuranta- ja ylläpito- ja/tai vuotojen etsintä- ja korjausohjelmaa, joka perustuu ainesosa- ja palvelutietokannan tietoihin sekä vuotohäviön arviointeihin ja mittauksiin.	Akryylinitriilisäiliö ja purkupaikka laitteistoihin sisällytetään tehtaan ennakoivaan käyttö- ja kunnossapitosuunnitelmaan.
BAT 5: Vähennetään pölypäästöjä eri tekniikoiden yhdistelmillä	Akryylinitriiliin varastointiin ei liity pölypäästöjä.
BAT 6: Minimoidaan laitosten käynnistykset ja seisokit päästöhuippujen välttämiseksi ja kokonaiskuluksen vähentämiseksi.	Päätelmät koskevat tuotantoprosessia eivätkä liity akryylinitriiliin varastointiin.
BAT 7: turvataan reaktorin sisältö hätäpysäytysten yhteydessä.	
BAT 8: kierrätetään sisältömateriaalia tai käytetään sitä polttoaineena.	
BAT 9: ehkäistään vesien pilaantuminen putkien asianmukaisen suunnittelun ja materiaalien avulla. Helpotetaan tarkastuksia ja korjauksia uusien laitteiden ja jälkiasennusjärjestelmien jätevesien keräysjärjestelmissä esimerkiksi siten, että putket ja pumput sijoitetaan maanpäälle, putket sijoitetaan kanaviin, joissa voidaan suorittaa tarkastuksia ja korjauksia.	Akryylinitriiliin varastoinnissa ei käytetä vettä. Akryylinitriiliin varastoinnin suunnittelussa on huomioitu huulevesien ja vuotojen hallinta. Putket ja pumput ovat maanpäällisiä.

BAT 10: käytetään erillisiä poistoveden keräysjärjestelmiä pilaantuneelle prosessijätevedelle ja vuotoista ja muista lähteistä peräisin olevalle mahdollisesti pilaantuneella vedelle.	Akryylinitriilin varastoinnissa ei muodostu prosessijätevesiä. Akryylinitriilisäiliöalueen vuodot kerätään suoja- ja keräilyaltaisiin. Vuototojen hallinta on esitetty hakemuksessa.
BAT 11: käsitellään kaasunpoistosiloista ja reaktorista peräisin olevia poistoilmavirtoja yhdellä tai useammalla seuraavista tekniikoista: kierrätys, terminen hapetus, katalyyttinen hapetus, adsorptio, poltto soihdussa.	Tehtaan reaktorit ja prosessisäiliöt on liitetty tuotekaasujen keräilyjärjestelmään, josta tuotekaasut johdetaan edelleen poltettavaksi kattilalaitokselle. Akryylinitriilisäiliön purkamisessa vapautuvat kaasut kerätään takaisin kuljetuskonttiin.
BAT 12: käsitellään reaktorijärjestelmien jaksottaisia päästöjä soihutpolttajärjestelmien avulla.	Päätelmä ei koske akryylinitriilin varastointia.
BAT 13: Käytetään yhteistuotantolaitoksella tuotettua sähköä ja lämpöä	Akryylinitriilisäiliötä ei lämmitetä eikä varastointiin liity merkittävää sähkön käyttöä.
BAT 14: Otetaan talteen reaktiolämpö tuottamalla matalapaineista höyryä prosesseissa tai laitoksissa, joissa matalapaineinen höyry voidaan ohjata sisäisten tai ulkoisten kuluttajien käyttöön.	Päätelmä ei koske akryylinitriilin varastointia.
BAT 15: Käytetään uudelleen polymeerin tuotantolaitoksen mahdolliset jätteet.	Akryylinitriilin varastoinnissa ei muodostu jätteitä.
BAT 16: Käytetään putkien tarkastus- ja puhdistusjärjestelmiä nestemäisiä raaka-aineita käyttävissä useita tuotteita valmistavissa laitoksissa.	Akryylinitriilisäiliö sisällytetään tehtaan ennakoivan käyttö- ja kunnossapitosuunnitelman piiriin.
BAT 17: Jäteveden laadun tasaamiseksi jätevettä kerätään puskurisäiliöön ennen käsittelyä.	Akryylinitriilin varastoinnissa ei muodostu jätevettä.
BAT 18: Käsitellään jätevesi tehokkaasti joko keskuslaitoksessa tai tiettyyn toimintaan tarkoitettussa laitoksessa.	
Emulsiopolymeroinnilla tuotettujen styreenibutadieenikumien parasta käytettävissä oleva tekniikka	
BAT 1: suunnitella ja ylläpitää laitosten varastointisäiliöitä, jotka ehkäisevät vuotoja ja niistä johtuvaa ilman, maaperän ja veden pilaantumista, ja käyttää yhtä tai useampaa seuraavista varastointitekniikoista: – tasovaihteluiden minimointi (ainoastaan integroidut laitokset) – kaasutasapainolinjat (ainoastaan säiliöiden lähellä) – kelluvat katot (ainoastaan suuret säiliöt) – poistoilman kondensoijat – tehostettu styreenin strippaus – poistoilman talteenotto ulkoista käsittelyä varten (tavallisesti poltto)	Akryylinitriilisäiliö varustetaan laitteilla, joilla kerätään säiliön täytön yhteydessä vapautuvat kaasut takaisin purettavaan kuljetuskonttiin.
BAT 2: Valvoa ja minimoida hajapäästöjä (vuotoja) seuraavilla tai niitä vastaavilla tekniikoilla: – laippojen, pumppujen, tiivisteiden jne. tarkkailu – ennaltaehkäisevä ylläpito – suljettu näytteenotto – laitoksen kunnostustoimet: mekaaniset kaksoistiivisteet, vuotamattomat venttiilit, parannetut tiivisteet	Akryylinitriilisäiliön ja sen laitteistojen valinnassa on huomioitu hajapäästöjen minimointi. Valitut laitteet ovat korroosion kestäviä ja tiiviitä. Tehtaalla on käytössä ennakoiva käyttö- ja kunnossapitojärjestelmä.
BAT 3: Kerätään prosessilaitteistosta peräisin oleva poistoilma käsittelyä varten (tavallisesti poltto)	Päätelmä ei koske akryylinitriilisäiliötä.
BAT 4: Veden kierrätys	

BAT 5: Jätevedet käsitellään biologisesti tai vastavilla tekniikoilla	Päätelmät 4. ja 5. eivät koske akryylinitriilin varastointia, jossa ei käytetä vettä eikä muodostu jätevesiä.
BAT 6: Vähennetään vaarallisten jätteiden määrää, kerätään jätejakeet erikseen ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.	Akryylinitriilin varastoinnissa ei muodostu jätteitä.
BAT 7: Vähennetään vaarallisten jätteiden määrää ohjamaalla ne kierrätykseen	Akryylinitriilin varastoinnista tehdasalueella ei muodostu jätteitä eikä se muuta tehdasalueen jätehuoltoa.
BAT 8. VOC-ominaispäästöt ilmaan ovat 170–370 g/kiinteä tuotetonni, jäteveden kemiallinen hapenkulutus COD on 150–200 g/tuotetonni	Tehtaan tuotteet ovat nestemäisiä dispersiota. Akryylinitriilin varastoinnissa ei muodostu jätevettä. Säiliöalueella muodostuu vain hulevesiä sadannan mukaan.

BASF Oy on liittynyt kemianteollisuuden Responsible Care – kestävän kehityksen vastuullisuusohjelmaan, jonka keskeisiä teemoja ovat luonnonvarjojen kestävä käyttö, tuotannon ja tuotteiden kestävyys ja turvallisuus, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö sekä hyvinvoiva työyhteisö. Tavoitteena on jatkuva parantaminen ja vastuullisuustyön tuloksia seurataan vuosittain koottavilla indikaattoritiedoilla.

Edellä esitetyn perusteella hakemuksessa arvioidaan, että Haminan tehtaan käyttö ja kunnossapito sekä tuotantotekniikka edustavat parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemisessä.

Muut vertailuasiakirjat

Haminan tehdasta mahdollisesti koskevia muita vertailuasiakirjoja ovat:

- kemian alan jätevesien ja jätekaasujen yhdenmukaiset käsittely- ja hallintajärjestelmät (CWW), vertailuasiakirja ja päätelmät julkaistu vuonna 2016
- direktiivilaitosten ilma- ja vesipäästöjen tarkkailu (ROM), julkaistu vuonna 2018
- varastoinnin päästöt (EFS), julkaistu vuonna 2006, ja
- energiatehokkuus (ENE), julkaistu vuonna 2009.

Varastoinnin päästöjä ja energiatehokkuutta koskevat vertailuasiakirjat on julkaistu ennen Haminan tehtaan voimassa olevan ympäristölupapäätöksen nro 41/2011/1 antamista ja siten huomioitu ympäristölupapäätöstä annettaessa. Akryylinitriilin varastointiin ei liity merkittävää energiankuluusta, joten varastointi ei heikennä tehtaan energiatehokkuutta.

BASF Oy:n Haminan tehtaan tarkkailu toteutetaan ympäristöluvan mukaisesti. Laitoksen tarkkailussa noudatetaan ROM-vertailuasiakirjan tarkkailuperiaatteita.

Akryylinitriilin varastoinnin päästöihin sovellettava paraskäyttökelpoinen tekniikka on yhdenmukainen sekä varastoinnin päästöt- että CWW-vertailuasiakirjoissa esitetyn kanssa. Seuraavassa taulukossa on esitetty CWW-päätelmien soveltaminen Haminan tehtaan toiminnassa mukaan lukien

akryylinitriilin varastointi. Jätevesien ja -kaasujen käsittely ja hallinta Haminan tehtaalla vastaa päätelmiä.

Taulukko. Kemian alan jätevesien ja jätekaasujen yhdenmukaisten käsittely- ja hallintajärjestelmien parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskevien päätelmien soveltaminen Haminan tehtaalla mukaan lukien akryylinitriilin varastointi.

Jätevesien ja jätekaasujen käsittely- ja hallintajärjestelmien BAT-tekniikka	Soveltaminen Haminan tehtaalla
BAT 1: Käytössä on ympäristönhallintajärjestelmä, johon kuuluvat seuraavat osatekijät: – johdon sitoutuminen – ympäristöpolitiikka, johon sisältyy laitoksen jatkuva kehittäminen johdon toimesta – tarvittavien menettelyjen, tavoitteiden ja päämäärien suunnittelu ja vahvistaminen sekä rahituksen ja investointien suunnittelu – menettelyjen täytäntöönpano – toiminnan seuraaminen ja korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen – johdon hoitama ympäristöjärjestelmän ja sen jatkuvan soveltuvuuden, asianmukaisuuden ja tehokkuuden tarkastelu – puhtaampien tekniikoiden kehityksen seuraaminen – laitoksen mahdollisen käytöstä poiston ympäristövaikutusten tarkastelu suunniteltaessa uutta laitosta ja koko sen elinkaaren ajan – alakohtaisen vertailuanalyysin säännöllinen soveltaminen – jätehuoltosuunnitelma – monen toimijan laitoksissa/tehdasalueilla sopimus, jossa määritellään eri toimijoiden tehtävät, vastuut ja kunkin laitoksen toiminnanharjoittajan toimintamenettelyjen koordinointi eri toimijoiden välisen yhteistyön tehostamiseksi – jätevesi- ja jätekaasuvirtoja koskevat inventaariot Ympäristöjärjestelmän soveltamisala ja luonne ovat yleensä sidoksissa laitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen sekä sen mahdollisten ympäristövaikutusten laajuuteen.	BASF Oy on liittynyt kemianteollisuuden vapaaehtoiseen Responsible Care – kestävän kehityksen vastuullisuusohjelmaan, jonka keskeisiä teemoja ovat luonnonvarjojen kestävä käyttö, tuotannon ja tuotteiden kestävyys ja turvallisuus, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö sekä hyvinvoiva työyhteisö. Tavoitteena on jatkuva parantaminen ja vastuullisuustyön tuloksia seurataan vuosittain koottavilla indikaattoritiedoilla. Toiminta laitoksella on ohjeistettu ja laitoksen käyttö- ja kunnossapito on suunnitelmallista ja ennakoivaa. Haminan tehdas kuuluu kansainväliseen BASF-konserniin, joka kehittää aktiivisesti puhtaampia tekniikoita. Toimintaa verrataan alan muihin toimijoihin. BASF Oy:llä ja Adven Oy:llä on sopimus energiantuotannosta ja tuotekaasun käytöstä. Haminan tehtaalla jätevesi- ja jätekaasuvirrat on kartoitettu ja jätehuolto on ohjeistettu.
BAT 2: Veteen ja ilmaan joutuvien päästöjen vähentämisen ja veden käytön vähentämisen helpottamiseksi on laadittu ja ylläpidetään osana ympäristöjärjestelmää jätevesi- ja jätekaasuvirtojen inventaariota, johon sisältyvät kaikki seuraavat tekijät: – kemiallisia tuotantoprosesseja koskevat tiedot – mahdollisimman kattavat tiedot jätevesivirtojen ominaispiirteistä – mahdollisimman kattavat tiedot jätekaasuvirtojen ominaispiirteistä.	Haminan tehtaalla jätevesi- ja ilmapäästöt on kartoitettu ja päästöt kartoitetaan aina laitoksen toiminnan tai laitteiden muutosten yhteydessä. Tehtaalla ja lämpökeskuksen käyttöä, päästöjä veteen ja ilmaan sekä ympäristövaikutuksia tarkkaillaan ja niistä raportoidaan viranomaisen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaan. Lämpökeskuksen prosessiparametreja tarkkaillaan jatkuvatoimisesti ja savukaasupäästöt mitataan säännöllisesti kertamittauksin. Toiminta laitoksella on ohjeistettu ja dokumentoitu.

BAT 3: Jätevesikartoituksessa yksilöityjen merkitsevien jätevesivirtojen osalta seurataan keskeisiä prosessimuuttujia (mukaan lukien jätevesivirtojen jatkuva seuranta, pH ja lämpötila) keskeisissä prosessin osissa (esimerkiksi esikäsittelyn ja loppukäsittelyn tulovedet).	Lateksipitoisista jätevesien pH-arvoa tarkkaillaan ennen flokkausta. Jätevesiviemäriin johdettavasta jätevedestä tarkkaillaan teollisuusjätevesisopimuksen ja tarkkailuohjelman mukaisesti kuukausittain tarkkailupisteestä TP1 (näytteenottoaivo tehdasalueella) vuorokautisista kokoomanäytteistä seuraavia parametreja: kiintoaine, pH, johtokyky, COD_{Cr}, BOD₇, haihtuvat orgaaniset liuottimet (TVOC + tunnistus). Lämpökeskuksen suolanpoistoveden pH-arvoa tarkkaillaan ennen jätevesiviemäriin johtamista.
BAT 4: Vesipäästöjä seurataan EN-standardien mukaisesti vähintään seuraavassa annetun vähimmäisseurantatiheyden mukaisesti. Jos EN-standardeja ei ole käytettävissä, parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on käyttää ISO-standardeja, kansallisia tai muita kansainvälisiä standardeja, joilla varmistetaan toimitettavien tietojen vastaava tieteellinen laatu: Päivittäin: TOC, COD, TSS, kokonaistyyppi ja -fosfori, epäorgaaninen tyyppi. Kuukausittain: metallit. Jäteveden myrkyllisyys selvitetään, mikäli se on alustavan arvioinnin jälkeen tehtävän riskinarvioinnin perusteella tarpeen.	Hulevesiviemäriin ja edelleen mereen johdetaan tehtaan jäähdytysvedet ja hulevedet. Hulevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden määrää ja lämpötilaa mitataan jatkuvatoimisesti ja tulokset tallennetaan prosessiohjausjärjestelmään. Lisäksi hulevesistä tarkkaillaan EN-, ISO- tai kansallisten standardien mukaisesti kerran kuukaudessa otettavasta näytteestä: kiintoaine, pH, johtokyky, kokonaisfosfori, mineraaliöljypitoisuus, COD_{Cr}, haihtuvat orgaaniset yhdisteet ja butyyliakrylaatti. Hulevesien myrkyllisyyden analysointia ei ole arvioitu tarpeelliseksi.
BAT 5: Seurataan määrääjain VOC-yhdisteiden hajapäästöjä ilmaan relevanteista lähteistä käyttäen tekniikkojen I–III asianmukaista yhdistelmää, tai jos käsitellään suuria määriä VOC-yhdisteitä, kaikkia tekniikkoja I–III: I. haistelumenetelmät II. optiset kaasun kuvantamistekniikat III. jatkuvia päästöjä koskevat laskelmat, jotka perustuvat määrääjain (esim. joka toinen vuosi) mittauksilla validoitaviin päästökertoimiin. Jos käsitellään suuria määriä VOC-yhdisteitä, laitosalueen päästöjen kartoitus ja määrällinen mittaaminen määrääjain tarkkailujaksoilla, joissa käytetään optiseen absorptioon perustuvia tekniikoita, kuten DIAL-menetelmä ja SOF-menetelmä, on hyödyllinen menetelmä täydentämään tekniikkoja I–III.	VOC-hajapäästöjä voidaan tarvittaessa kartoittaa kannettavalla mittarilla (haistelumenetelmä). Tehtaan tuotekaasut kerätään ja ohjataan polttoon lämpökeskukselle. Palavien nesteiden varastointipaikoille, kaivoihin, monomeerien annosteluun, reaktorin syöttöputkistoon sekä tuotantorakennuksen, valvomon, kytkinhuoneen, kompressorin ja kattilan ilmasyöttöön on asennettu kaasunilmaisimet.
BAT 6: Seurataan määrääjain relevanttien lähteiden hajupäästöjä EN-standardien mukaisesti. Soveltaminen rajataan tapauksiin, joissa voidaan odottaa aiheutuvan hajuhaittoja tai niitä on todettu aiheutuvan.	Haminan tehtaan toiminnasta ei aiheudu hajuhaittaa eikä lähellä sijaitse asutusta. Päätelmää ei sovelleta Haminan tehtaan toimintaan.
BAT 7: Veden käyttöä ja jäteveden syntymistä vähennetään vähentämällä jäteveden ja/tai epäpuhtauksien määrää veden uudelleenkäytön lisäämiseksi tuotantoprosessissa ja raaka-aineiden talteenottamiseksi ja uudelleen käyttämiseksi.	Tehtaan prosessijätevesiä puhdistetaan niin, että niitä voidaan käyttää uudelleen tuotantoprosessissa, jolloin myös jäteveden määrä vähenee.
BAT 8: Puhtaan veden pilaantumisen ja vesistö-päästöjen vähentämiseksi erotetaan	Tehtaan prosessi- ja talousjätevedet pidetään erillään hulevesistä ja ne johdetaan jätevesiviemärin kautta

pilaantumattomat vesivirrat sellaisista jätevesivirroista, jotka edellyttävät käsittelyä. Pilaantumattoman sadeveden erottamista ei voi soveltaa, jos käytössä on jo jäteveden keräilyjärjestelmä.	Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Tehdasalueen hulevedet johdetaan öljynerottimen kautta hulevesiviemäriin ja edelleen mereen.
BAT 9: Veteen joutuvien häiriötilantanteista aiheutuvien päästöjen estämiseksi laitoksella on riskinarviointiin perustuen mitoitettu asianmukainen puskurikapasiteetti muissa kuin tavanomaisissa toimintaolosuhteissa syntyvän jäteveden varastoinniseksi. Pilaantuneen sadeveden väliaikainen varastointi edellyttää erottelua, jota ei ehkä voi soveltaa, jos käytössä on jo jäteveden keräilyjärjestelmä.	Mikäli tuotantorakennuksessa tapahtuu vuoto, se kerätään kanaalijärjestelmään. Säiliövarastossa tapahtuva vuoto kerätään talteen joko vallitilaan tai kanaalijärjestelmään ja peitetään tarvittaessa sammutusvaahdolla, jotta estetään sen haihtuminen. Tämän jälkeen neste toimitetaan turvalliseen käsittelyyn. Hulevedet laitosalueelta voidaan vuodon sattuessa kerätä 500 m ³ :n varoaltaaseen.
BAT 10: Veteen joutuvien päästöjen vähentämiseksi käytetään yhdenmukaista jätevesihuolto- ja jäteveden käsittelystrategiaa, johon sisältyy asianmukainen yhdistelmä tekniikoita jäljempänä esitettävässä tärkeysjärjestyksessä: a. prosessin sisäiset tekniikat b. epäpuhtauksien talteenotto lähteellä c. jäteveden esikäsittely d. jäteveden loppukäsittely	Haminan tehtaan prosessiperäisiä jätevesiä ei ole mahdollista käsitellä prosessin sisäisin keinoin vaan ne kerätään erikseen talteen ja käsitellään tehtaan prosessivedenkäsittelylaitoksella (LOT7). Lateksipitoiset jätevedet kootaan prosessiveden käsittelylaitoksen kahteen 100 m ³ :n kokoojäiliöön, josta ne johdetaan flokattavaksi 130 m ³ :n säiliöön. Polymeerin lisäyksen lisäksi tarvittaessa säädetään jäteveden pH ja laimennetaan, jos jäteveden kiintoainepitoisuus on suuri. Flokkauksen jälkeen kiintoaine erotetaan kammiosuotopuristimessa ja suodatettu jätevesi johdetaan Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Tarvittaessa suodatettu vesi puhdistetaan vielä stripaamalla monomeerijäämien erottamiseksi ja käytetään tehtaan tuotantoprosessissa tai johdetaan Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Tehtaan prosessin jäähdytykseen käytettävää vettä vaihdetaan koko ajan. Ylimäärä jäähdytysvedestä johdetaan hulevesiviemäriin ja edelleen mereen tontin eteläpuolella sijaitsevan satama-altaan kautta. Jäähdytysvesi on muuten puhdasta, mutta sisältää pieniä määriä korroosionestokemikaaleja 3D TRASAR 3DT188 ja Nalco Erpacalor 112 sekä <i>Legionella</i> -bakteerin torjumiseksi käytettävää biosidia Nalco 73500. Säiliöautojen mukana kulkeutuvan jään ja lumen sulamisvedet sekä alueilta tulevat lievästi likaantuneet pesu- ja huuhteluvedet siirretään käsiteltäväksi omaan jätevedenkäsittelylaitokseen. Lämpökeskuksen kattiloiden suolanpoistovedet johdetaan pH-arvon säätämisen jälkeen jätevesiviemäriin ja edelleen Mussalon jätevedenpuhdistamolle.
BAT 12: Veteen joutuvia päästöjä vähennetään käyttämällä jätevesien epäpuhtauksista riippuen jätevesien loppukäsittelytekniikoiden asianmukaista yhdistelmää: a. tasaus b. neutralisaatio (hapot ja alkalit) c. fyysinen erottelu d. aktiivilieteprosessi e. membraanireaktori	Tehdasalueelta johdetaan hulevesiviemäriin kautta mereen tehtaan jäähdytysvedet sekä piha-alueen hulevedet lukuun ottamatta säiliöautojen mukana kulkeutuvan jään ja lumen sulamisvedet lastausalueilta, jotka käsittelyn jälkeen johdetaan Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Haminan tehtaalta ei aiheudu suoria päästöjä vesistöön, joten jätevesiin ei sovelleta BAT-päästötasoja.

f. nitrifikaatio/denitrifikaatio g. kemiallinen saostus h. koagulaatio ja saostaminen i. selkeytys j. suodatus k. flotaatio	Tehtaan prosessijätevesien pH-arvo säädetään ja erotetaan kiintoaine sekä monomeerit ennen johtamista Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Mussalon jätevedenpuhdistamo on biologiseen typenpoistoon perustuva hienovälppäyksellä ja esiselkeytyksellä varustettu aktiivilieteprosessi. Jälkiselkeytysaltaissa puhdistetusta jätevedestä erotetaan vielä orgaanista ainesta ja ravinteita sisältävä biomassa laskeuttamalla.
BAT 13: Loppukäsittelyyn lähetettävän jätteen syntymistä ehkäistään tai määrää vähennetään laatomalla ja ylläpitämällä ympäristöhallintajärjestelmään sisältyvä jätehuoltosuunnitelma, jolla varmistetaan, että jätteen syntyä ehkäistään tai sitä valmistellaan uudelleenkäyttöä varten, kierrätetään tai otetaan muuten talteen.	Responsible care -vastuullisuusohjelman, johon yhtiö on liittynyt, tavoitteet koskevat myös jätehuoltoa ja jätteiden määrän vähentämistä ja hyötykäyttöön ohjaamista. Pakkausjätteen määrä vähennetään käyttämällä mahdollisuuksien mukaan uudelleen täytettäviä, teräksestä valmistettuja IBC-kontteja sekä kuljettamalla raaka-aineet tehtaalte mahdollisimman suurissa pakkausissa ja erissä. Tyhjät ja hyväkuntoiset tynnyrit ja muovista valmistetut IBC-kontit toimitetaan pestäväksi ja uudelleen käytettäväksi. BASF Oy on liittynyt Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:öön. Haminan tehtaan jätteitä tarkkaillaan ympäristölupamääräysten mukaisesti. Jätteistä, niiden määrästä ja toimituspai-koista pidetään kirjaa ja em. tiedot raportoidaan ympäristöviranomaiselle vuosittain.
BAT 14: Lisäkäsittelyä tai loppukäsittelyä edellyttävän jätevesilietteen määrää ja sen mahdollisia ympäristövaikutuksia vähennetään jollakin seuraavista tekniikoista tai niiden yhdistelmällä: a. vakiointi b. sakeutus/vedenpoisto esim. levysuodatin-puristimella c. stabilointi d. kuivaaminen	Flokkauksen jälkeen kiintoaine erotetaan prosessijätevedestä kammiosuotopuristimella, jossa on noin sata suodinlevyä.
BAT 15: Yhdisteiden talteenoton helpottamiseksi ja ilmaan joutuvien päästöjen vähentämiseksi päästölähteet koteloidaan ja päästöt käsitellään mahdollisuuksien mukaan. Soveltamista voi rajoittaa toimivuuteen (laitteisiin pääsy), turvallisuuteen (sellaisen pitoisuuksien välttäminen, jotka ovat lähellä alempaa räjähdysrajaa) ja terveyteen (jos toiminnanharjoittajan on päästävä suljettuun tilaan) liittyvät näkökohdat.	Haminan tehtaalla on järjestelmät tuotekaasujen keräämiseksi. Tuotekaasut johdetaan lämpökeskukselle polttoon. Uuden akryylinitriilisäiliön purkamisessa vapautuvat kaasut kerätään takaisin konttiin (kaasunpautausjärjestelmä).
BAT 16: Ilmaan joutuvia päästöjä vähennetään käyttämällä yhdenmukaisia jätekaasuhuolto- ja jätekaasun käsittelystrategiaa, johon sisältyy prosessin sisäisiä tekniikoita ja jätekaasun käsittelytekniikoita.	
BAT 17 ja BAT 18 koskevat soihdutusta.	Haminan tehtaalla ei ole soihduttua, joten päätelmiä ei sovelleta.

BAT 19: Ilmaan pääsevien VOC-yhdisteiden hajapäästöjen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi käytetään seuraavien tekniikoiden yhdistelmää: - mahdollisten päästölähteiden määrän rajoittaminen - luontaisten prosessinsuojausominaisuuksien maksimointi - erittäin tiiviiden laitteiden valinta - huoltotoimintojen helpottaminen varmistamalla mahdollisten vuotavien laitteiden saavutettavuus - varmistetaan, että laitoksen/laitteen rakentamisessa ja kokoamisessa käytetään tarkkaan määriteltyjä ja kattavia menetelmiä - varmistetaan, että laitoksen/laitteen käyttöönotto- ja käytöstäpoistomenettelyt ovat yksityiskohtaisia ja suunnitteluvaatimusten mukaisia - varmistetaan laitteiden hyvä huolto ja nopea korvaaminen - käytetään riskiperusteista vuotojen tunnistus- ja korjausohjelmaa - VOC-yhdisteiden hajapäästöjä ehkäistään keräämällä ja käsittelemällä.	Haminan tehtaan laitteistovalinnoissa on huomioitu hajapäästöjen minimointi. Tehtaalle valitut laitteet ovat korroosion kestäviä. Venttiileissä on kaksinkertaiset pakkaatiivisteet ja pumput ja kompressorit ovat magneettikäyttöisiä. Tuotekaasut eri prosessin vaiheista kerätään ja johdetaan polttoon lämpökeskuskelle. Tehtaalla on käytössä ennakoiva käyttö- ja kunnossapitojärjestelmä.
BAT 20: Hajupäästöjä estetään tai vähennetään ottamalla käyttöön ja tarkistamalla säännöllisesti osana ympäristöjärjestelmää hajunhallintasuunnitelma. Soveltaminen rajataan tapauksiin, joissa voidaan odottaa aiheutuvan hajuhaittoja tai niitä on todettu aiheutuvan.	Haminan tehtaan toiminnan ei ole todettu aiheuttavan hajuhaittoja. Päätelmää ei sovelleta Haminan tehtaan toimintaan.
BAT 21: Jäteveden keräämisestä ja käsittelystä sekä lietteen käsittelystä aiheutuvia hajupäästöjä estetään tai vähennetään yhdellä seuraavista menetelmistä tai niiden yhdistelmällä: - viipymääjan minimointi - kemiallinen käsittely - aerobisen käsittely optimointi - kotelointi - piipunpääkäsittely (sovelletaan vain yhdisteisiin, jotka liukenevat helposti veteen ja jotka ovat helposti biologisesti poistettavissa).	Jäteveden keräämisestä ja käsittelystä tehtaalla ei aiheudu merkittäviä hajupäästöjä. Jätevedet kerätään umpinaisiin säiliöihin ja jäteveden käsittely tapahtuu sisätiloissa umpinaisessa flokkaussäiliössä, stripperissä ja kuitunauhasuodattimessa.
BAT 22: Melupäästöjä estetään tai vähennetään ympäristöjärjestelmään sisältyvän meluhallintasuunnitelman mukaisesti. Soveltaminen rajataan tapauksiin, joissa voidaan odottaa aiheutuvan meluhaittoja tai niitä on todettu aiheutuvan.	Haminan tehtaan toiminnan ei ole todettu aiheuttavan meluhaittoja. Päätelmää ei sovelleta Haminan tehtaan toimintaan.

BAT 23: Melua ehkäistään tai vähennetään yhdellä menetelmällä tai niiden yhdistelmällä: a. laitteiden ja rakennusten asianmukainen sijainti b. toiminnalliset toimenpiteet c. vähän melua aiheuttavat laitteet d. meluntorjuntalaitteet e. melunvaimennus	Haminan tehdas sijaitsee teollisuusalueella, jonka lähellä ei ole asutusta. Tuotantoprosessi toimenpiteiden (esim. laitteistojen pesu) ja useimmat laitteistot (esim. pumpput) ovat sisätiloissa, jolloin seinät estävät melun leviämistä.
--	---

Hakijan esitykset

Toiminnan aloittamista koskeva pyyntö ja esitetty vakuus

Hakija pyytää lupaa aloittaa akryylinitriilin varastointi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hakija esittää 50 000 euron suuruista vakuutta ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalle.

Akryylinitriilin varastoinnin aloittaminen tehdasalueella ei aiheuta ympäristön pilaantumista eikä sen vaaraa, sillä ympäristöriskit hallitaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Akryylinitriilin varastoinnoista ei aiheudu sellaisia vaikutuksia, ettei oloja voitaisi olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi, mikäli lupa evätään tai sen ehtoja muutetaan. Varastoinnista ei aiheudu päästöjä. Akryylinitriili voidaan käyttää tehtaan tuotantoprosessissa tai kuljettaa tehdasalueelta pois. Varastoinnin aloittaminen ei siten tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 27.8.2020.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi) 15.9.–22.10.2020. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Haminan kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Haminan kaupungilta ja Haminan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Lisäksi lausuntoa on pyydetty Kymenlaakson pelastuslaitokselta sekä turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes).

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut seuraavaa:

Laitosalueen kemikaalien varastointimäärä tulee muutoksen myötä lisääntymään, mutta satama-alueen päästöt taikka riskit eivät nykyisestään näyttäisi kasvavan. Varastoinnin sijoittuminen lähemmäs tuotantotiloja vähentää putkilinjojen pituutta ja tätä kautta pienentää vuotoriskejä. Akryylinitriilin purkupaikka on katettu ja siinä on tiivis betonilaatta. Kuljetuskontit puretaan yläkautta mikä osaltaan vähentää vuotoriskiä. Suoja-altaalta ja purkupaikalta ei ole viemärointiä. Vuodot ohjataan keräilykaivojen (2 kpl) kautta keräilysäiliöön (50 m³), josta on edelleen ylivuoto varoaltaaseen (500 m³). Esitetyt vuotojenhallintatoimet täyttävät nykyiset BAT-vaatimukset. Akryylinitriilin käsittelyalueilla tulee olla riittävästi haistelijointa mahdollisten vuotojen havaitsemiseksi.

Akryylinitriilisäiliön kuljetuskontin purkamisen yhteydessä vapautuvat kaasut kerätään takaisin kuljetuskonttiin. Toiminnassa tulisi varmistaa, että kuljetuskonttiin kerätty kaasu tullaan käsittelemään asianmukaisesti. Vaihtoehtoisesti kaasu tulisi ottaa talteen ja käsitellä jo laitosalueella.

Toiminnan riskit ympäristöön liittyvät lähinnä vahinko- ja onnettomuustilanteisiin. Näin ollen ympäristöhaittojen ehkäisyn näkökulmasta on tärkeää, että toiminnassa noudatetaan turvallisuus- ja kemikaaliviraston ja pelastuslaitoksen antamia palo- ja kemikaaliturvallisuuteen liittyviä määräyksiä.

Akryylinitriili on laitoksella jo käytössä oleva kemikaali. Varastoinnin yhteydessä ei ole odotettavissa akryylinitriilin kulkeutumista sadevesiin. Näin ollen nykyistä tarkkailuohjelmaa ei ole tarpeen tältä osin muuttaa.

Hakemuksen liitteenä olevassa perustilaselvityksessä on kuvattu riittävällä tarkkuudella laitosalueen maaperän ja pohjaveden tila ennen laitoksen toiminnan aloitusta. Perustilaselvityksessä on kuvattu myös alueen tämänhetkistä tilaa. Pohjavedessä esiintyy kahden eri lateksivuodon seurauksena edelleen lateksia, mutta pitoisuudet ovat vuoden 2020 näytteenoton perusteella selvästi laskeneet vuoden 2011 tilanteeseen nähden.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei näe estettä toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Haminan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Haminan kaupungin lupavaliokunta on todennut lausunnossaan mm. seuraavaa:

Haminan tehtaalla valmistetaan styreenibutadieeni- ja styreeniakrylaattipohjaisia dispersioita pääasiassa paperi- ja kartonkiteollisuudelle. Akryylinitriilin varastointia lukuun ottamatta kemikaalien käyttö, käsittely ja varastointi Haminan tehtaalla ei muutu. Laitoksen tuotantokapasiteetti on 140 000 t/a. Tuotantokapasiteetti ei tule muuttumaan muutoksen myötä.

Tulevaisuudessa akryylinitriili kuljetetaan tehdasalueelle rekka-autoilla ja kuljetuksia tulee olemaan 1–2 autoa kuukaudessa. Akryylinitriilin käyttö ei muutu nykyisestä. Akryylinitriilin varastoinnista ei aiheudu päästöjä ilmaan, veteen tai maaperään. Akryylinitriilisäiliön kuljetuskontin purkamisen yhteydessä vapautuvat kaasut kerätään takaisin kuljetuskonttiin. Akryylinitriilin varastoinnista ei muodostu jätteitä tai aiheudu melua. Kemikaalivuodot vahinkotilanteissa kerätään suoja-altaisiin, keräilykaivoon ja varoaltaaseen. Varastointi ei myöskään vaikuta toiminnasta syntyvien jätteiden määrään.

Hakija pyytää lupaa aloittaa akryylinitriilin varastointi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hakija asettaa vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalle.

Lupavaliokunta antaa seuraavan lausunnon:

BASF Oy:n tehtaan ympäristöluvan muuttamisessa on lupahakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella huomioitu kattavasti toiminnan muutoksesta aiheutuvat ympäristö- ja terveysriskit.

Toiminnan muutos vaikuttaa alueella tapahtuvaan liikenteeseen, kun akryylinitriili kuljetetaan tehdasalueelle rekka-autoilla ja myös varastointiin liittyvät oheistoiminnot ovat uusia. Onnettomuusriskien sekä ympäristö- ja terveysvaaran minimoimiseksi toiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen turvalliseen järjestämiseen sekä varastointipaikalla tapahtuvaan kuljetusten purku- ja käsittelytoimintaan liittyvien riskien hallintaan.

Toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta ei ole estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunnossa todetaan seuraavaa:

BASF Oy hakee lupaa akryylinitriilin varastoinnille Haminan tehtaalla ja lupaa aloittaa uusi toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tukes on myöntänyt BASF Oy:lle luvan akryylinitriilin varastointia ja purkupaikan rakentamista varten (diaarinumero 601/36/2019). Tukes on päätöksessään määrännyt ehtoja akryylinitriilin varastoinnista aiheutuvien onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja mahdollisten onnettomuuksien seurausten rajoittamiseksi.

Tukesilla ei ole muuta lausuttavaa asiaan liittyen.

Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunto

Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnon mukaan pelastusviranomaisen on antanut lausunnon hankkeesta rakennusvalvontaviranomaiselle ja Tukesille liittyen rakenteellisen paloturvallisuuteen, sammutusjärjestelmiin, päästöjen talteenottoon sekä pelastustoiminnan edellytyksiin.

Pelastusviranomainen on myös osaltaan testannut varastointiin liittyvät sammutusjärjestelmät ja todennut niiden vastaavan standardin SFS 3357 vaatimuksia.

Pelastusviranomaisella ei ole huomautettavaa hakemukseen.

Muistutukset ja mielipiteet

HaminaKotka Satama Oy on jättänyt muistutuksen. Hakemuksesta ei ole jätetty muita muistutuksia tai mielipiteitä.

HaminaKotka Satama Oy esittää muistutuksenaan seuraavaa:

Akryylinitriili on luokiteltu helposti syttyväksi sekä ympäristölle ja terveydelle myrkylliseksi. Akryylinitriilin varastoinnin muutoksen johdosta päivitettävät toimintaan liittyvät turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat tulee toimittaa tiedoksi myös HaminaKotka Satama Oy:lle.

Kyseisen tuotteen varastoinnin sijoituksen johdosta tulee hakijan selvittää ja päivittää mahdollinen vaikutus satama-alueen dominovaikutukseen.

Vastine

Hakijan vastineessa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoon todetaan, että akryylinitriilin käsittelyalueelle on asennettu kaasun haistelihoita, jotka tunnistavat sekä työturvallisuuden kannalta oleelliset pienet pitoisuudet että räjähdysvaaran aiheuttamat korkeammat pitoisuudet. Haistelihoita on asennettu akryylinitriilin purkupaikalle, pumppausasemalle ja varastosäiliön vallitilaan. Kaikista haistelihoista lähtee automaattinen hälytys jatkuvasti miehitettyyn valvomoon.

Akryylinitriilin kuljetuskontit ovat dedikoitu ainoastaan akryylinitriilikuljetuksiin. Näin ollen purkamisessa kuljetuskonttiin keräiltävät kaasut käsitellään asianmukaisesti, joko akryylinitriilin toimittajan tuotantolaitoksella tai vaihtoehtoisesti konttien pesuasemalla, joka on varustettu kaasujen käsittely-yksiköllä, joka täyttää eurooppalaiset vaatimukset.

Haminan kaupungin lupavaliokunnan lausuntoon liittyen hakija toteaa, että BASF Oy:n Haminan tehtaalle on laadittu liikennesuunnitelma, jossa on huomioitu alueella tapahtuvat vaarallisten aineiden kuljetukset. Akryylinitriilin varastointi- ja purkupaikkaa toteutettaessa on huomioitu kuljetusten purku- ja käsittelytoimintaan liittyvät riskit. Riskien hallintaa varten on purkupaikalle toteutettu tarvittavat järjestelmät ja määritelty toimintaohjeet. Nämä pitävät sisällään mm. varautumisen mahdollisten vuotojen varalle automaattisilla hälytysjärjestelmillä ja keräilyssäiliöllä, varautumisen tulipaloon sammutus- ja vaahdotusjärjestelmillä sekä sammutusvesien keräilyjärjestelmällä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntoon liittyen hakija toteaa, että akryylinitriilin varastointi on toteutettu Tukesin määräämien ehtojen mukaisesti.

Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnon johdosta hakija toteaa, että akryylinitriilin varastointi on toteutettu pelastusviranomaisen rakennusvalvontaviranomaiselle ja Tukes:lle antaman lausunnon mukaisesti rakenteellisen paloturvallisuuden, sammutusjärjestelmien, päästöjen talteenoton ja pelastustoiminnan edellytyksien osalta.

HaminaKotka Satama Oy:n muistutukseen liittyen hakija toteaa, että päivitetty turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat toimitetaan HaminaKotka Satama Oy:lle. Varaston sijainti on huomioitu satama-alueen dominovaikutusten arvioinnissa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupa

Aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan BASF Oy:n Haminan tehtaan toiminnan olennaiselle muutokselle. Lupa koskee akryylinitriilin varastointia tehtaan alueella.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla jäljempänä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

Ympäristöluvan muuttaminen

Aluehallintovirasto muuttaa BASF Oy:n Haminan tehtaan toimintaa koskevaa ympäristölupaa Nro 41/2011/1 lisäten uudet lupamääräykset 5 A, 23 A ja 24 A sekä muuttaen lupamääräystä 15 seuraavassa esitettävällä tavalla.

Lupamääräykset

Uudet ja muutetut lupamääräykset

- 5 A. Laitosalueelta mereen johdettavat hulevedet eivät saa sisältää akryylinitriiliä, mikä tulee varmistaa vuodonilmaisimin ja tarvittaessa hulevesistä tehtävien laboratorioanalyysien avulla.

Akryylinitriilin purkupaikan kaivosta ja akryylinitriilin varastosäiliön vallitlasta poistettavan huleveden akryylinitriilipitoisuus tulee kertaluonteisesti todentaa analyysien varastosäiliön käyttöönoton jälkeisissä kahdessa ensimmäisessä hulevesien tyhjennyksessä. Jatkossa säännöllisistä, normaalityötoiminnan aikaisista laboratorioanalyysistä voidaan luopua, mikäli kertaluonteisissa analyysissä ei akryylinitriiliä havaita. Mikäli akryylinitriiliä havaitaan, on akryylinitriilipitoiset hulevedet toimitettava asianmukaisesti käsiteltäväksi ja vesien laadun jatkotarkkailusta laadittava suunnitelma Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa

sovittavalla tavalla. Lisäksi on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet akryylinitriilin hulevesiin pääsyn selvittämiseksi ja ehkäisemiseksi. Laboratorioanalyysien tulokset tulee toimittaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä niiden valmistuttua.

Lupamääräyksen 15. mukaista tarkkailuohjelmaa tulee täydentää kuvauksella akryylinitriilin sekä muiden kemikaalien purkuun, varastointiin ja muuhun käsittelyyn liittyvistä vuotojen hallintatoimenpiteistä. Kuvaukseen tulee muun ohella sisältyä esitys vuotoihin liittyvien ilmaisimien sijoittamisesta ja niiden toiminnan varmistamisesta sekä toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei mm. akryylinitriilin purkupaikan kaivoon ja vallitilaan kertyneet hulevedet sisällä asianomaista varastoitava ainetta.

15. Laitoksen jätevesi- ja hulevesiviemäriin johdettavien vesien tarkkailu tulee toteuttaa 15.10.2010 päivätyin tarkkailuohjelma mukaisesti. Tarkkailuohjelmaa on täydennettävä lupamääräyksessä 5 A. edellytetyllä tavalla.

Tämän päätöksen mukaisesti täydennetty tarkkailuohjelma on toimitettava Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta. Tarkkailuohjelma on pidettävä ajantasaisena.

Tarkkailuohjelmaa voidaan muuttaa ja tarkentaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tarkkailun kattavuutta tai tulosten luotettavuutta.

- 23 A. Luvanhaltijan tulee lupamääräyksessä 23. määrätyn listan lisäksi laatia ja pitää yllä tehtaan kemikaaliluetteloa KemiDigi-järjestelmässä (www.kemi-digi.fi). Haminan tehtaan kemikaaliluettelo tulee olla laadittuna KemiDigi-järjestelmässä viimeistään vuotta 2021 koskevan ympäristönsuojelun vuosiraportoinnin yhteydessä. Kemikaaliluettelon ajantasaisuus tulee tarkistaa vähintään kerran vuodessa ympäristönsuojelun vuosiraportoinnin yhteydessä.

KemiDigi-järjestelmän kemikaaliluettelo voi Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksynnällä tarvittaessa korvata lupamääräyksen 23. mukaisen kemikaalilistan.

- 24 A. Luvanhaltijan tulee laatia riskienhallintasuunnitelma kemikaalivuotojen ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi tulvatilanteessa. Tulvariskisuunnitelma voidaan tarvittaessa liittää osaksi jo olemassa olevaa turvallisuus-, pelastus- tai riskienhallintasuunnitelmaa. Tulvariskisuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Päätöksen täytäntöönpano

Lainvoimaisuus

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan voimassa olevaa ympäristölupaa ja tämän päätöksen mukaisia määräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (ympäristönsuojelulaki 199 §).

Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 50 000 euron suuruinen vakuus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat- vastuualueelle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus voidaan asettaa pankkitalletuksena, pankkitakauksena tai takausvakuutuksena. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (ympäristönsuojelulaki 201 §).

PERUSTELUT

Ympäristöluvan ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista toiminnan olennaisesta muuttamista. Toiminnan olennaisessa muutoksessa on kyse akryylinitriilin varastoinnin aloittamisesta BASF Oy:n Haminan tehtaalla alueella. Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin perusteella, mutta aluehallintovirasto on katsonut kysymyksessä olevan ympäristölupaa edellyttävä toiminnan olennainen muutos.

Asiassa on kysymys uuden, akryylinitriilin varastointiin käytettävän 86 m³:n säiliön sijoittamisesta ja käyttöön otosta. Muutokseen sisältyy uusi säiliö suoja-altaineen, akryylinitriilin autopurkupaikka, pumppaamo sekä akryylinitriiliputkistot säiliölle ja purkupaikalle, jotka liitetään laitoksen olemassa olevaan akryylinitriiliputkistoon. Akryylinitriilin käyttö ei muutu. Tähän mennessä akryylinitriilisäiliö ja purkupaikka ovat sijainneet NEOT Oy:n Haminan terminaalissa, josta kemikaali on pumpattu putkistoja pitkin BASF Oy:n Haminan tehtaalle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on 10.7.2019 myöntänyt luvan akryylinitriilin varastointi- ja auton purkupaikan rakentamiselle Haminan tehtaalle (diarinumero 601/36/2019).

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle siten, että siitä ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai muun yleiseltä kannalta tärkeän käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa esitetyllä tavalla toteutettuna akryylinitriilin varastointi on mahdollista järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Akryylinitriilin varastoinnista ei aiheudu päästöjä ilmaan, veteen tai maaperään. Akryylinitriilisäiliön kuljetuskontin purkamisen yhteydessä vapautuvat kaasut kerätään takaisin kuljetuskonttiin. Akryylinitriilin vuotojen hallinta ja muihin poikkeuksellisiin tilanteisiin varautuminen on esitetty kattavasti. Akryylinitriilin varastoinnista ei muodostu jätteitä tai aiheudu melua.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon laitoksen ja uuden säiliön sijainti sekä yhteys muihin toimintoihin.

Toiminta ei vaaranna [Kymijoen-Suomenlahden](#) vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 eikä [merenhoitosuunnitelmassa](#) asetettuja tavoitteita.

Päätelmien soveltaminen ympäristölupaharkinnassa

Laitoksen toimintaa koskee polymeerien valmistusta koskeva parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjassa (POL-BREF), joka on julkaistu vuonna 2007. POL-BREF vertailuasiakirja on soveltuvien osien otettu huomioon toiminnan olennaista muutosta koskevassa lupaharkinnassa.

Lupaharkinnassa on lisäksi otettu soveltuvien osien huomioon vuonna 2006 julkaistu varastoinnin päästöjä koskeva parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirja (EFS-BREF), ilmaan ja veteen johdettavien päästöjen tarkkailua koskeva vertailuasiakirja (ROM-REF, julkaistu 2018) sekä vuonna 2016 julkaistu kemian alan jätevesien ja jätekaasujen yhdenmukaisia käsittely- ja hallintajärjestelmiä koskeva vertailuasiakirja (CWW-BREF).

Asiassa ei ole ollut tarpeen soveltaa muita vertailuasiakirjoja tai BAT-päätelmiä.

Lupamääräysten yleiset ja yksilöidyt perustelut

Lupamääräyksiä harkittaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, toiminnasta aiheutuva haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, etäisyys asutukseen sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Hakemuksen mukaisesti toteutettuna akryylinitriilin varastoinnin voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Hakemuksessa on esitetty ympäristönsuojelulain 82 §:n mukainen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys. Selvityksen perusteella asiasta ei ole tarpeen antaa erikseen määräyksiä. Ympäristönsuojelulain 95 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan. Arviossa on erityisesti tarkasteltava ympäristönsuojelulain 66 §:ssä tarkoitettuja merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista. Arvio on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Viranomainen tekee arvion johdosta päätöksen, jossa on annettava määräykset perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta.

Ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Ennalta varautumista varten toiminnanharjoittajan on laadittava riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, varattava tarpeelliset laitteet ja muut varusteet, laadittava toimintaohje, testattava laitteet ja varusteet sekä harjoitettava toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten. Haminan tehtaalle on laadittu asianmukaiset riskinarviointit ja turvallisuusanalyysit sekä pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelma sisältää muun ohella tiedot ympäristöriskeistä ja niihin varautumisesta. Hakemuksessa on esitetty kuvaus kemikaalivuotojen hallinnasta sekä akryylinitriilin varastointiin ja käyttöön liittyen että laitoksella laajemmin. Aluehallintovirasto katsoo, että esitetyt toimet ovat ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisia. Hakemuksessa on lisäksi esitetty tulipalojen ja räjähdysten ehkäisy ja laitoksella on varoallas mm. sammutusjätevesien talteen keräämiseksi. Voimassa olevan ympäristöluvun lupamääräyksissä 16, 17, 22, 24 ja 25 on annettu määräyksiä riskien hallinnasta, häiriöistä ja poikkeuksellisista tilanteista sekä kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista. Aluehallintovirasto katsoo, että ennaltavarautuminen on otettu voimassa olevassa ympäristöluvassa ja laitoksen toiminnassa huomioon riittävällä tavalla eikä ympäristönsuojelulain 15 §:n nojalla ole tarpeen muuttaa nykyisiä tai antaa muita uusia määräyksiä kuin lupamääräys 25 A.

Laitosalue sijaitsee Haminan ja Kotkan valtakunnallisesti merkittävällä tulvariskialueella. Hakemuksessa ei ole esitetty varastoitavien kemikaalien vuotoriskien hallintaa tulvatilanteessa. Ottaen huomioon akryyliniitriliin ja muiden alueella varastoitavien kemikaalien ympäristölle haitalliset ominaisuudet on aluehallintovirasto katsonut tarpeelliseksi määrätä lupamääräyksen 25 A. mukaisesta tulvariskitarkastelusta. Tehtaan tulvariskisuunnitelmassa tulee soveltuvin osin ottaa huomioon Hamina-Kotka rannikkoalueen tulvariskienhallintasuunnitelma vuosille 2016–2021. Tulvariskitarkastelu voidaan tarvittaessa esittää osana jotakin olemassa olevaa suunnitelmaa ja siinä tulee muun ohella tarkastella akryylniitriliisäiliön sekä vuotojen hallintaan tarkoitettujen suoja-aitaiden ja keräilykaivojen korkeusoloja ja suojaamistarvetta tulvatilanteessa. Määräys on tarpeen sen varmistamiseksi, että tulvatilanteet otetaan huomioon toiminnan ympäristöriskien hallinnassa.

Hakemuksen mukaan laitoksen pelastussuunnitelma vaatii päivittämistä siten, että siinä otetaan huomioon uusi akryyliniitriliivarasto. Pelastussuunnitelma, ja tarvittaessa muut suunnitelmat, tulee päivittää voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 24. mukaisesti eikä tässä päätöksessä ole tarvetta antaa erillistä määräystä turvallisuus-, pelastus- ja riskienhallintasuunnitelmien tarkistamisesta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Akryyliniitriliin varastoinnista ei normaalitoiminnassa aiheudu päästöjä ilmaan, veteen tai maaperään eikä akryyliniitriliin varastoinnista muodostu jätteitä. Akryyliniitriliisäiliön kuljetuskontin purkamisen yhteydessä vapautuvat kaasut kerätään takaisin kuljetuskonttiin. Akryyliniitriliin varastoinnin myötä tehdasalueelle tulee akryyliniitriliin siirrossa käytettävät kolme pumpua, jotka sijaitsevat säiliön vieressä piha-alueella. Pumput eivät kuitenkaan lisää merkittävästi Haminan tehtaan toiminnasta aiheutuvaa ympäristömelua ja lähin asutus sekä muut häiriintyvät kohteet sijaitsevat etäällä (1,4 km).

Edellä esitetyn perusteella aluehallintovirasto katsoo, että voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräykset ovat riittäviä ympäristönsuojelulain 52 §:n vaatimusten täyttämiseksi. Aluehallintovirasto on kuitenkin katsonut tarpeelliseksi lisätä ympäristölupaan uusi lupamääräys 5 A. sen varmistamiseksi, ettei akryyliniitriliä voi päästä mereen tai muihin pintavesiin. Hulevesien akryyliniitriliittömyys tulee varmistaa lupamääräyksessä 5 A. määrättyllä tavalla jatkuvatoimisesti vuodonilmaisimin (kaasun haistelijat) sekä todentaa poistettavista hulevesistä tehtävin laboratorioanalyysien.

Laboratorioanalyysit tulee tehdä kahdesti tulosten luotettavuuden lisäämiseksi, jonka jälkeen laboratorioanalyysistä voidaan luopua, mikäli akryylinitriiliä ei havaita. Mikäli akryylinitriiliä havaitaan, on luvanhaltijan ryhdyttävä toimenpiteisiin akryylinitriilin hulevesiin pääsyn selvittämiseksi sekä hulevesien jatkotarkkailun toimeenpanemiseksi lupamääräyksen 5 A. mukaisesti. Lupamääräys on tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräyksen 5 A. mukaisen akryylinitriilin vesistöön pääsyn ehkäisemiseksi tarpeellinen tarkkailu tulee esittää lupamääräyksen 15. mukaisessa tarkkailuohjelmassa. Tarkkailuohjelmaa on muutoinkin täydennettävä laitoksella käytettävien kemikaalien purkuun, varastointiin ja muuhun käsittelyyn liittyvien vuotojen hallintatoimenpiteiden kuvauksella.

Voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräys 15. on muutettu ja ajantasaistettu tämän päätöksen edellyttämällä tavalla.

Yritysten kemikaalitietoja hallitaan jatkossa turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin ylläpitämässä KemiDigi-järjestelmässä (www.kemidigi.fi). Näin ollen luvanhaltija on lupamääräyksen 23 A. mukaisesti määrätty laatimaan Haminan tehtaan kemikaaliluettelo KemiDigi-järjestelmään. KemiDigi-järjestelmän kemikaaliluettelolla voidaan soveltuvin osin korvata lupamääräyksen 23. mukainen kemikaalilista päällekkäisen raportoinnin välttämiseksi.

Täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan hyväksyä perustellusta syystä toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta. Akryylinitriilin varastoinnin aloittamisesta ei aiheudu sellaisia ympäristövaikutuksia, jotka tekisivät muutoksenhaun hyödyttömäksi. Varastointi voidaan tarvittaessa lopettaa ja akryylinitriili voidaan joko käyttää tehtaan tuotantoprosessissa tai kuljettaa pois asianmukaiselle vastaanottajalle. Asetettava vakuus on määrätty riittäväksi ympäristön saattamiseksi ennalleen, mikäli lupa evätään tai sen lupamääräyksiä muutetaan ja on hakijan esityksen mukainen. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhaun hyödyttömäksi.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla. Aluehallintovirasto viittaa myös hakijan vastineessa esitettyihin vastauksiin. Vastine on referoitu tämän päätöksen kertoelmaosassa.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Luvan tarkistaminen

Kun komissio on julkaissut päätöksen laitoksen pääasiallista toimintaa (polymeerien valmistus) koskevista päätelmistä, toiminnanharjoittajan on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 80 §:n mukainen selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 14–17, 19, 27, 29, 48–49, 51–53, 62, 64, 83, 87, 198 ja 199 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1 §
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 5 278 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan latekseja valmistavaa tehdasta koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 16 240 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan toiminnan olennaista muuttamista (ympäristönsuojelulain 29 §) koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Maksu peritään 35 prosenttia alempana, jos asian käsittelyn vaatima työmäärä on taulukossa mainittua tai em. kohdassa tarkoitettua työmäärää pienempi.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

BASF Oy
Haminan kaupunki
Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Haminan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastualue
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Kymenlaakson pelastuslaitos
HaminaKotka Satama Oy
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Haminan kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Anne Puska ja Heli Rissanen. Asian on esitellyt Heli Rissanen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitus-ajan päättymistä. Valitusaika päättyy **11.1.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
 - laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
 - sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
 - päätös, johon haetaan muutosta
 - päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>